

Cнага Југославије је — истакао је друг Тито на XI конгресу СКЈ — у херојству и чврстини њених народа и народности, који су се калили кроз хисторију и издржали пробу у највећим искушењима великог ослободилачког рата.

Снага је у њиховом једиству и свијести да је то јединство у данашњем свијету — у коме још сила није уступила пред разумом — услов не само просперитета, него и голог опстанка.

Снага је у идејама које нас надахњују и у циљевима за које се боримо.

Снага је у радничкој класи, у њеној одлучујућој уло-

ПОУЗДАНИ ОСЛОНЦИ БУДУЋНОСТИ

зи у друштву, у нашим радним људима, који, иако још нису лишени многих тешкоћа и одрицања, сваког дана имају све више и живе све боље.

Снага је у нашој младој генерацији која је пригрила тековине револуције као своје и која зна да иза себе има дужи период рада и живота у слободи и миру, него и једна претходна генерација на овом тлу.

Снага је у социјалистичком самоуправном систему који нашем човјеку обезбеђе-

ћује да слободно и суверено одлучује о свом раду и његовим резултатима, који га штити од сваког облика израђивања и сваког вида насиља, од свега што спутава свестрани развој слободне људске личности.

Снага је у широком фронту организованих социјалистичких снага, са Савезом комуниста, са Челу, авангарди не само по идејном опредељењу и богатом револуционарном искуству, већ и по способности да освјетљава путеве и перспективе даљег развија.

Снага је у општенародној одбрани чији је ударни моћ чији је Лутословенска народна армија у којој се на јединствен начин пројектишу идејно-морална чврстина, борбена оспособљеност и савремена опремљеност.

Снага је у нашој независности и несврстаној политици, у томе да и са највећима разговарамо као равни, да на равноправној основи сарађујемо са готово свим земљама свијета.

Снага је у високом угледу социјалистичке и несврстане Југославије, у многоbroјним пријатељима широм свијета, у позицији какву је мало која земља обезбиједила у међународним односима.

Зато ми с ведрином и оптимизмом гледамо у сутрашњицу. Увјерен сам да немо, послије овога Конгреса, са још јаснијим погледом у будућност и још бржим кораком кренути у нове акције за социјализам и људску срећу.

Приморске Новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА VI • БРОЈ 128. И 129. • 10. ЈУЛ 1978.

ЦИЈЕНА 2 ДИНАРА

УЗ 13. ЈУЛ

Дан за историју и легенду

Тринаестог јула 1941. године црногорски народ је под руководством Комунистичке партије Југославије започео величанствену епоху која траје и да нас. Њему је одговарао непоколебљиви став комуниста према окупатору и отимачу његове слободе, њихова спремност да његују култ слободарства, па је јединствен као и увијек када је то била заглога побједе, кренуло у свети ослободилачки рат. Црногорци су схватили да чином капитулације бивше југословенске војске борба није оконачана, да она треба тек да отпочне, и, поступајући по директиви Партије, већ у току јуна организовали су око 280 оружаних група у којима се изводила елементарна војна обука под руководством резервних официра и подофицира комуниста — инструктора оружаних група.

Окупаторска војска је, одмах по запосиједању гарнизона, уз помоћ црногорских федералиста, такозваних зеленаша, покушала да образује своју власт. Са тим циљем је на Цетињу 12. јула, уочи самог устанка, одржана Петровданска скупштина на којој је донојета одлука о поновном успостављању краљевине Црне Горе. Али, и поред сентименталних прича о наклоности италијанске краљице Јелене, кћерке краља Николе, Црногорцима и упркос такозваним административним комитетима, замецима квислиншке власти, та одлука није спроведена у живот. Људи из разних друштв-

вених слојева, у првом реду они који се нису мирили са окупацијом земље, подржавали су настојања комуниста да се поведе бескомпромисна борба за слободу и бољи живот.

Колико је било повјерење народа у Комунистичку партију најбоље свједочи то што није било откривено оснивање оружаних група, прикупљање и склањање оружја, нити било која крупнија акција партијске организације, иако су оне често биле и врло масовне. Може се слободно рећи да је читава организација припрема за устанак осталла за окупатора тајна до последњег часа, до освита историјског 13. јула.

На основу одлуке Покрајинског комитета КПЈ за Црну Гору, Боку и Санџак, донојете 8. јула у Стијени Пиперској, 13. јула у зору почеле су оружане борбе на територији ондашњих цетињског и барског среза. Герилски одреди (раније ударне групе) ликвидирали су жандармеријске станице и ослободиле Чево, Вирпазар и Митровиће. У првим акцијама уче-

ствовало је у Црној Гори око 6.000 бораца, међу којима и сви чланови Комунистичке партије — њих 1800 на броју. Борба се веома брзо распламала, узимајући све шири замах не само по територији него и по масовности учесника. И у селима у којима није било организованих комуниста (а таквих села било је врло мало), сељаци су самоиницијативно формирали оружане групе, захтијевајући од герилских одреда са којима су се повезивали да се и њима дају задаци. Тако се приликом напада на Спуж герилским одредима пријужило — између пола ноћи и зоре — око 500 сељака, па се, имајући пред собом толику масу по буњеног народа, непријатељска посада одмах ујутру предала. Слично је било и приликом ослобођења Вирпазара. Устанак се ширио веома великом брзином. Ослобођени су, такође, на јуриши Петровац на Мору, Андријевица, Беране (Инград), Вијело Поље, Колашин, Данилов град и Шавник. Послије нешто више десет дана борби готово читава Црна Гора била је слободна — окупатор се, опсједнут са свих страна, задржао у Пљевљима. Подгроји (Титоград), Никшић и Цетиње.

Јединице устаниканица су сваког часа. Чим би се у којем крају чуло за акцију одреда, који су раније формирани и први пошли у борбу, народ је са оружјем или без њега, голорук, пристизао са свих страна. Број учесника у оружаним борбама попео се на десетине хиљада, па се приступило формирању чета и батаљона, а затим и стварању јединствене команде за цијело подручје Црне Горе. Приливом великог броја бораца више није мо-

гло бити ријечи о герилском ратовању оружаних група и одреда, већ је, нарочито дру-

број жртава, ослобођено више градова, среских и општинских центара. У ослобођеним мјестима замјењивана је стара власт, па су већ у почетку борбе формирани од бори народног ослобођења као револуционарни органи

Више него дуг

„Кад иду у борбу људи, војска коју је држава створила, одрасли људи, онда је то њихова дужност према својој отаџбини, онда је то дуг сваког грађанина и родољуба. Али кад без мобилизације, добровољно, дјеца од дванаест, петнаест и шеснаест година иду у борбу, знајући да ће у њој погинути — онда је то више него дуг према домовини, онда је то надчовјечански хероизам младих људи који жртвују себе, иако још нијесу управо ни ступили у живот — да би будућа поколења била сретна“.

(Из поздравне речи друга Тита на I конгресу Уједињеног савеза антифашистичке омладине Србије, 1944)

власти у Беранама (на конференцији којој је присуствовало преко 200 делегата из неколико општина), Андријевици, Колашину и Вијелом Пољу.

У зору тринаестог јула 1941. године, плутујући пушчака осветница црногорска устаници најавили су рање зоре свјетлијег дана и љепшег живота у слободи. Дан који је ушао у историју и легенду.

Спомен плоча у Лучицама

ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

ЧЕСТИТА

СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА

РЕДАКЦИЈА „ПРИМОРСКИХ НОВИНА“

ДРУГ ТИТО НА ЗАВРШЕТКУ
ЈЕДАНАЕСТОГ КОНГРЕСА СКЈ

У завршној ријечи на XI конгресу Савеза комуниста Југославије друг Тито је, између осталог, рекао:

„На основу широке и свестране дискусије сумирајући достигнуте резултате ми смо се могли увјерити да је много постигнуто између два конгреса у сваком погледу. Али, постигли бисмо још више да смо на вријеме сагледавали разне субјективне слабости којих није било мало. Зато убудуће те слабости морамо енергичније сузбијати.“

Постигнуто је много у материјалном и друштвеном развоју земље, у развијању и продубљивању самоуправљања, учвршћивању братства и јединства и стварном обогаћивању равноправности народа и народности, у постизању све веће идејне кочење и политичке стабилности друштва, у јачању међународног угледа и положаја наше земље. Дограђиван је и још више учвршћен наш си-

УСВОЈИЛИ СМО ДОБРЕ
И ЈАСНЕ ОДЛУКЕ — МО-
РАМО ИХ ОРГАНИЗО-
ВАНО РЕАЛИЗОВАТИ

Желим, ипак, другарице и другови, да нагласим да ми, као револуционари и комунисти, никада не смијемо западати у самозадовољство. Резултати морају увијек служити и као подстицај за даље напоре. Наша активност мора стално расти, јер би не само њено слабљење, него и стагнирање, угрожавало оно што смо већ постигли. Усталом, на овом Конгресу није се говорило само о успјесима. Доста је ријечи било и о недостацима и грешкама које су чињене и које ми енергично морамо отклањати. Сада са свих ријечи које смо овдје изговорили морамо прешли на дјела. Ми смо усвојили добре и јасне одлуке о штевима даљег развоја наше земље и даљег јачања Савеза комуниста Југославије.

НЕПОСРЕДНО И ОДГОВОРНО

Савез комуниста и све организоване социјалистичке снаге — истакао је друг Тито у реферату на XI конгресу СКЈ — морају истрајати у досљедном остваривању утврђене кадровске политике. Радни људи и грађани треба још шире да се користе својим уставним правом да непосредно и одговорно одлучују о избору и распоређивању кадрова на одговарајућа радна и руковођећа мјеста. Обавеза је Савеза комуниста да истраје у подрищци том нашем милионском самоуправљачком потенцијалу да овлашћи кадровском политиком. У процесу кандидовања и бирања, за свако мјесто, па и најодговорнија, треба да конкурише већи број кандидата, разуми се, који испуњавају утврђене критерије. Тада ће људи, према сопственој оцјени и определjenju, моћи стварно да изаберу оне најбоље којима ће пружити пуну подршку у раду. Тако ће се онда онемогућити дуго оставање појединача на истим мјестима и њихово бирократизирање, као и непринципијелна борба за функције и положаје, што нам наноси озбиљну политичку штету.

Морају се спријечити покушаји појединача и група да о кадровској политици и о избору људи одлучују мимо изабраних органа и тијела, али то боже у њихово име, а, у ствари, супротно принципима и критеријима наше кадровске политике. Таквих покушаја било је доста у недавној прошлости, а има их, истину нешто мање, и данас.

Систем општенародне одbrane и друштвене самозаштите. Кроз непрестане акције на свим овим правцима Савез комуниста је и сам даље јачао и постајао све способнији за вршење своје револуционарне улоге.

У исто вријеме, јачала је даље свијест да наши народи и народности, управо у оваквој социјалистичкој и самоуправној заједници, могу најпотпуније изразити и задовољити и своја права и своје интересе. Може се рећи да је та свијест ухватила дубоке коријене и постала, у оном познатом марксистичком смислу ријечи, материјална снага. Данас и они наши људи који, можда, и нију у стању да у потпуности прате наш динамичан развјитак и значај свих промјена у друштву кажу једноставно — нека само буде овако како је сада. А не само да ће остати овако, него ће бити све боље. И мора да буде све боље.

Сада је основно да сви једно и сваки појединачно организовано приступимо њивој реализацији. Са тим не смијемо чекати, као што нам се дешавало у прошlosti, па и једно вријеме послије Десетог конгреса, већ треба прионути на посао тако рећи од данас. И треба још више ини у масе, међу наше радне људе који у Савезу комуниста виде своју организацију, способну да решава и најteже проблеме. Ја сам увијек истаџао да је кабинетско руковођење веома штетно. У данашњим условима оно је и неодржivo.

Ми смо и на овоме Конгресу извршили одређене статутарне промјене у организацији и начину рада Савеза комуниста. Пракса ће, разуми се, најбоље показати у којој ће то мјери одgovarati времену и условима у којима дјelујemo. Но, ми никада нисмо робовали одреđenim формама и мијењали смо их увијек када је то живот захтијевao.

Нама предстоје озбиљни задаци, нарочито у области привреде, и поготово због то

Претворимо ријечи у дјела

ОДЛУЧНО ЗА ДАЉЕ ЈА-
ЧАЊЕ САМОУПРАВЉА-
ЊА У СВИМ ОБЛАСТИ-
МА

га што нисмо извршили све што смо, пред себе поставили на Десетом конгресу. Привреда је једна од кључних областима и ја вам то сви ма стављам на срце. Ту још увијек има доста слабости, али ја сам увјерен да ће XI конгрес бити велики подстицај за брзе развијање наших пропуста. Ја сам о тим проблемима и задацима доста рекао и у свом реферату и не бих то сада понављао. Али, морамо мобилисати све снаге да отклонимо слабости које нису објективне природе.

Морамо, на примерје, преузети све мјере да не дође до ескалације инфлације, до неоправданог повећања цијени, јер то погађа стандард наших радних људи и непосредно се одражава на општу политичку ситуацију. Морамо се држати договорених одлука у погледу инвестиирања и својења — и личне, и заједничке, и опште — потрошње у границе наших могућности. Ту још увијек има пробијања плафона. Граде се фабрике какве већ имамо. Постоји нека тежња да свако има све што и овај други. С тим треба престати, јер то наноси штету читавој нашој заједници. Ми смо боре се организација у погледу наступа на иностраном тржишту. Кад је ријеч о томе, хтио бих да поменем да међу представницима наше привреде већ имају људи који један другог, ометају. Ја сам се и лично у то увјерио и морам да кажем да је то доста срамотно. Већ једном се с тим мора престати. Нека се наши привредници, овдје у земљи, договарају о иступању на спољном тржишту, а не да један други нелојално конкуришу. Нарочито је важно да се буду прате економска крета-

СЛОБОДАН И РАВНО
ПРАВАН

Ми смо револуционарна организација у коју људи ступају добровољно, мотивисани идејним опредјељењима и жељом да лично допринесу револуцији, ослобађању човјека и његовог рада. Ко мунисти се мора осјећати слобodним, равноправним и потребним радничким класи. Стварајући дијалог може се водити само у атмосferi демократских и другарских односа људи који слобodno изражавају своје мишљење о сваком проблему да би се заједнички изградили ставови и ишли у акцију. Зато демократске односе у Савезу комуниста морамо стално развијати, као најбољи инструмент револуционарног и стваралачког јединства.

ња вами, како не бисмо дозволили да нас извješće криže, до којих долази, на примерје, у западним капиталистичким земљама и другде, повуку и погоде. А ми управо са тим земљама имамо велики дио спољnotрговинске размјене.

таквог рада осигураће се, поред осталог, да на све одговорне функције долазе најспособнији и у сваком по гледу најбољи људи.

САВЕЗ КОМУНИСТА
МОРА СТАЛНО ИДЕО-
ЛОШКИ ЈАЧАТИ

Богато искуство из рада наше Партије, у предратном, ратном и послијератном, периоду, говори о томе да смо управо колективним радом увјек изналазили најбоља решења и стално отварали нове видике у развоју наше револуције. Тим драгоценним искуством треба да се руководе сви наши кадрови, са да и убудуће.

Као што сте видјели, ја сам у свом реферату доста пажње посветио марксистичком образовању и идејно-политичком оспособљавању комуниста. То је нарочито важно данас с обзиром да је између X и XI конгреса у Савез комуниста примљено готово 700.000 младих људи пуних енергије и вјере у снагу Савеза комуниста и потреба да он буде све јачи и јачи. Тачно је да смо у том погледу учинили крупан корак напријед. Али, морам да кажем да ја још увијек нисам задовољан ни са програмом те активности, јер они нису какви би требало да буду, ни са могућностима једног броја оних који ту наставу изводе. А ми имамо не мало уздигнутих кадрова ко-

СМISAO И СВРХА

Пред нама су данас — цитирајмо ријечи друга Тита — задаци спровођења у живот нашег новог друштвено-економског и политичког система. У средину тога система, како смо га замислили и поставили јесу чојек, његова слобода и срећа, његова права као производњача и самоуправљача, његови непосредни и дугорочни интереси. А то је управо смисао и сврха револуционарне борбе наше радничке класе и њене комунистичке авангарде. Социјализам и јесте хисторијски процес ослобођења рада и радничке класе, ослобођење личности, процес у коме човјек постаје стварни господар свога живота и рада.

ји могу бити добри наставници. Цјелокупна та активност мора се организирати солидније и систематскије. Брига за кадрове, нарочито млађе, за њихово уздизање, била је увијек један од наших основних задатака. Нека то убудуће буде наша још већа брига. Јер, Савез комуниста мора стално идеолошки јачати да би као револуционарна партија радних маса успјешно остваривао своју водећу улогу...“

ДРУГ ТОТО ЈЕ РЕКАО

Робију смо претворили у школу

... За нас комунистите на робији — изјавио је друг Тито у Кумровцу 26. марта 1977. године — „а тамо је био велики број комуниста и правих активиста и радника интелектуалаца, није било вакуума. Ми смо знали робију претворити у школу, у партијску школу. Биле су то борбе, не мале борбе, док смо добили право да будемо у заједничкој соби ми комунисти, више нас, а не у самицама. Мо

НЕСАЛОМЉИВИ САВЕЗ

У говору одржаном 13. јула 1946. године на Цетињу друг Тито је поставио питања шта је наш Народни фронт и да ли се он може назвати само фронт, и одговорио: „Не, то је нешто више. Наш Народни фронт — то је савез радника, селака и народне интелигенције. То је јединствени, несало мљиви савез. То је, према томе, више него што је народни фронт, више него обични фронт, Народни фронт се није стварао у капацеларијама и кабинетима, он се није стварао по споразумима на папиру, него се стварао одоздо, у најтежким данима историје наших народа. Он се стварао на бојном пољу, он се стварао у позадини и на непријатељској позадини, где су се окупљали, на начине који су им били могући, сви они који воде, ову земљу. У том Фронту налазе се сви који воде Југославију каква је данас — без обзира на професију, на националност, на веру...“

рали смо штрајковати глађу и до смрти би се ишло да нису попустили. Режим је морао попустити. Кад смо

Оружјем збратаимљени

„Народи Југославије“ — највдомно ријечи друга Тита објављене у „Комунисту“ од 2. јануара 1947. године — „извукли су богато искуство из времена старе државе и, разумије се, искористили су оружје које су подигли против окупатора и против издајица своје земље, а за остварање бољег, праведнијег друштвеног уређења, за остварање боље и срећније Југославије. У том циљу, југословенски народи су се збратаимили у оружју и у заједничкој борби против окупатора и до-

мањих издајника. Они су, с оружјем у руци, ријешили национално питање...“

АРМИЈА — ГРАДИТЕЉ СОЦИЈАЛИЗМА

„Наши народни армија“ — рекао је друг Тито по водом десетогодишњице ЈНА, 21. децембра 1951. године — „није само револуционарна оружана снага наше социјалистичке земље, већ је и сама градитељ социјализма. Она је истинска народна армија, она је монолитни организам и, према томе, посилја тековина велике осло бодилачке и револуционарне борбе за коју су њени борци умирали у рату...“

ИМЕ ЗА ПЈЕСМУ СТВОРЕНО

Пиво Караматијевић: Друг Тито

ДРУЖЕ ТИТО, СОКОЛОВО КРИЛО

ПОСЛУШАЈТЕ, МОЈА БРАВО МИЛА,
ЧЕТРДЕСЕТ КАД ЈЕ ПРВА БИЛА,
НИТИ ЗОРЕ НИ ВИЈЕЛА ДАНА
НИ ДАНИЦА ПОМОЛИЛА ЗРАКА,
НЕ ВИДИ СЕ ПУТОВАТ ОД МРАКА.
ГУСТА МАГЛА ПО СЕЛИМА ПАЛА.
НА ПЛАНИНУ ГОРСКА ВИЛА СТАЛА
И ДРУГА НАМ ТИТА ДОЗИВАЛА:
„ДРУЖЕ ТИТО, ТИ НЕ СПАВАШ ЗОРУ,
ОД ФАШИСТА ТИ НАМ БРАНИШ ГОРУ;
ДРУЖЕ ТИТО, СОКОЛОВО КРИЛО,
СВЕ НАМ ЗДРАВО И ВЕСЕЛО БИЛО!“

ОН НАС ЈЕ ЗБРАТИМИО

МАРШАЛ ТИТО НАС ЈЕ ЗБРАТИМИО,
НАРОДЕ ЈЕ НАШЕ ПОМИРИО,
ШКОЛЕ НАМ ЈЕ ШИРОМ ОТВОРИО
НА ЈЕЗИКУ СВОМЕ ДА СВАК УЧИ,
СВАК ДА УЧИ, МАЊЕ ДА СЕ МУЧИ.

ЗА СВОЈ НАРОД, ТИТА И ПАРТИЈУ

НА ЛИВАДИ, НА ЗЕЛЕНОЈ ТРАВИ,
РАДНИ ЉУДИ КОЛО ЗАИГРАЛИ,
ЗАПЛЕВАЛИ ПЈЕСМУ НАЈМИЛИЈУ
ЗА СВОЈ НАРОД, ТИТА И ПАРТИЈУ.

СВАКА ПЈЕСМА ИЗ СРЦА ЈЕ СЛИТА,
У СВАКОЈ ЈЕ ИМЕ ДРУГА ТИТА.
КОЛО ИГРА, ПЈЕСМА ОДЈЕКУЈЕ,
ЈАВОР БРЕЗИ ЈАСНО ДОВИКУЈЕ:

— СЈЕТАШ ЛИ СЕ, СЕСТРО МОЈА МИЛА,
КАД ЈЕ БОРВА ЗА СЛОВОУ БИЛА,
КАД СМО К ЗЕМЉИ САВИЈАЛИ ГРАНЕ,
ЗАКЛАЊАЛИ НАШЕ ПАРТИЗАНЕ?

КАД СУ ЈЕЛЕ И БОРОВИ ВИТИ,
КУРШУМИМА И КРВЉУ ЗАЛИТИ,
СВИЈАЛИ СЕ ЈЕДАН ДО ДРУГОГА
ДА ЧУВАЈУ ДРУГА РАЊЕНОГА,

КОМЕ СЕСТРА РАНА ПРЕВИЈАШЕ,
И ЗАДЊЕ МУ РИЈЕЧИ СЛУШАШЕ:
— РЕЦИ, СЕСТРО, СВАКОМ КО ТЕ ПИТА
ДА С ПОНОСОМ УМИРЕМ ЗА ТИТА.“

КОЛИКО ЈЕ У ПЛАНИНИ ГРАНА
КОЛИКО ЈЕ У ПЛАНИНИ ГРАНА,
ЈОШ ЈЕ ВИШЕ МЛАДИХ ПАРТИЗАНА.
КОЛИКО ЈЕ У ГОРИЦИ ЛИСТА,
ЈОШ ЈЕ ВИШЕ МЛАДИХ КОМУНИСТ

ДРУГАРИЦЕ, ПОСАДИМО ЦВЈЕЋЕ,
КУД СЕ ВОЈСКА ДРУГА ТИТА
КРЕЋЕ.

ПРОЛЕТЕРИ, БЛАГО ЛИ ЈЕ ВАМА,
КАД ДРУГ ТИТО КОМАНДУЈЕ С
ВАМА.

ДОЂИ, ТИТО, ЦРНОЈ ГОРИ
Народна се пјесма ори:
— Дођи, Тито, Црној Гори,
дођи, Тито, наш херој,
да посетиш борце своје.

И да видиш старе мајке,
Црногорке партизанке.

Давно ниси код нас био,
народ Те је зажелио.
Дођи, Тито, узданице,
да нам видиш заједнице;

и да видиш колективе
како данас срећно живе;
па да видиш радне чете
у побједе како лете;

и ударне све бригаде
Твој Титоград како граде.
Дођи, Тито, дођи скора,
поздравља те Црна Гора!

ДРУЖЕ ТИТО, ТИ НАС ВОДИ

Далмација бисер-грана
пјева пјесму партизана.

Далмација зове нас,
друже Тито, ево нас.

Домовина зове нас,
друже Тито, ево нас.
Друже Тито, наша нада,
Тебе воли старо, младо.

Друже Тито, ти нас води
бољој срећи и слободи.

Домовина зове нас,
друже Тито, ево нас.

ДРУГА ТИТА КОЛО

ЛИЈЕПО ТИ ЈЕ ДРУГА ТИТА КОЛО,
ТАКВО КОЛО КО ГА НЕ БИ ВОЛО.

ИГРАЈУ ГА МЛАДИ ПАРТИЗАНИ,
ПАРТИЗАНИ — ЗЕЛЕНИ ЈАВЛЯНИ,
И СА ЊИМА МЛАДЕ ПАРТИЗАНКЕ,
ПАРТИЗАНКЕ — ОМОРИКЕ ТАНКЕ.

ЦРВЕН-ЗВЈЕЗДА НА КАПЕ ИМ ПАЛА,
СВЈЕТЛОСТ СУНЦА ПУШКЕ ОВАСЈАЛА.

А ИЗ ГРУДИ ПЈЕСМА ИМ СЕ ВИЈЕ:
— ДРУЖЕ ТИТО, НАШЕ НАЈМИЛИЈЕ,

ТИ СИ ВОЂА СВЕГ НАРОДА СВОГА,
СЛОВЕНАЧКОГ, СРПСКОГ, ХРВАТСКОГА.

ЦРНОГОРЦИ, ПА И МАКЕДОНЦИ,
СВИ БОСАНЦИ И СВИ ХЕРЦЕГОВЦИ

ТВОЈЕ ИМЕ У СВОМ СРЦУ НОСЕ,
ТВОЈЕ ИМЕ КОЈИМ СЕ ПОНОСЕ.

СВИ ИГРАЈУ КОЛО ВИЛОВИТО,
СВИ ПЛЕВАЈУ: „ЖИВИО НАМ ТИТО!“

ПРОЦВЈЕТАЛА ЈУВИЧИЦА ПЛАВА

ПРОЦВЈЕТАЛА ЈУВИЧИЦА ПЛАВА
НА ЈАСТУКУ ГДЈЕ ДРУГ ТИТО СПАВА

ДРУЖЕ ТИТО, РУЖИЦЕ РУМЕНА,
С ТОБОМ НАМ ЈЕ ЗЕМЉА ПРОСЛАВЉЕНА

ДРУЖЕ ТИТО, ЈАГОДО ИЗ РОСЕ,
СА ТОБОМ СЕ НАРОДИ ПОНОСЕ.

ТО СУ СЛОВА ДРУГА ТИТА

НА ВРХ ГОРЕ РОМАНИЈЕ
ЦРВЕНИ СЕ БАРЈАК ВИЈЕ,

ТА, НЕКА ГА, НЕК СЕ ВИЈЕ
ТРЕБАЛО ЈЕ И РАНИЈЕ.

НА БАРЈАКУ ДВА-ТРИ ЗНАКА:
СРП И ЧЕКИЋ, ПЕТОКРАКА.

НА БАРЈАКУ ДВА-ТРИ СЛОВА:
ТО СУ СЛОВА ДРУГА ТИТА

ИЗ ДАЉИНЕ ДА СЕ ЧИТА.

СНАГА НАШЕГ НАРОДА

ТИТО НАМ ЈЕ СНАГА НАШЕГ РОДА
ТИТО НАМ ЈЕ ПРАВДА И СЛОВОДА,

ТИТО, ДРУЖЕ, СВЕ НАШЕ НАДАЊЕ
ТИТО, ДРУЖЕ, НАШЕ РАДОВАЊЕ

ТИТО, ДРУЖЕ, ЦВЈЕТЕ МИРИСАВИ,
ТЕБЕ НАРОД МИЛУЈЕ И СЛАВИ.

ДРУЖЕ ТИТО, ВОЂО КОМУНИСТА
ПАРТИЈА НАМ КАО СУНЦЕ БЛИСТА.

*****

уз годишњицу смрти

Васо Томов Митровић

Ових дана навршио је 37 година од смрти Васа Томова Митровића, који је погинуо 20. јула 1941. године у Мирцу, извршавајући партијски задатак. Тим поводом Удружење бораца НОР Свети Стефан, у недељу, 24. јула, подићи ће спомен-плочу на мјесту где је Васо погинуо.

Васо Митровић је рођен 1919. године у сиромашној породици у Пржну. Као и многи други дјечаци из овог краја, рано је отишао од куће, јер су га родитељи дали на изучавање заната у Београду, где га је затекао рат. Послије капитулације старе Југославије враћа се у родни крај као радник — столар и већ изграђени револуционар, јер је још 1936. године постао члан Савеза комунистичке омладине Југославије и учествовао у штрајковима и демонстрацијама које је организовала КПЈ у Београду.

Доласком из Београда постао је руководилац организације СКОЈ-а у Светом Стефану и изабран у међуопштинско руководство КПЈ.

Иако је погинуо на самом почетку борбе — свега осам дана послије тринаестојулског устанка, Васо Митровић је остао у сјећању својих сабораца и народа наше општине као неустрашив борац и изванредан револуционар. За 37 година, колико нас дијели од његове смрти, није пала сјенка заборава на лик овог јунака чији је читав живот — а жртвовао га је борби за срећу других у својој 21 години — био непрекидно стремљење напријед и одлучна борба против сице, неправде и завојевача. Прекинут у цвијету младости, у напону снаге и стваралаштва борбени пут Васа Митровића надахњивао је његове другове и борце са овог подручја да се боре игину за слободу широм наше домовине.

У ПЕТРОВЦУ НА МОРУ

ПОСЈЕТА ИZNAD ОЧЕКИВАЊА

Туристички и угоститељски радници Петровца задовољно трљају руке: готово се не памти када је крајем јуна градић у подножју паштровских брда био тако посјећен.

У нашим објектима нема празних мјеста. Свих 900 кревета у „Кастел-ластви“, „Оливи“, вилама и „Ривијери“ су попуњени. Ако се посјета у јуну упореди с прошлогодишњом у то вријeme, долази се до закључка да 300 до 350 гостију у просјеку дневно борави више — каже Златко Вукелић, шеф продаје ООУР „Палас“.

Највећи број гостију су странци. На дан 27. јуна у објектима „Палас“ одмарало се 722 иностранца госта, док су остали били из наше земље. Највише је Западних Немаца, затим Енглеза, Чеха и Холанђана. Дневни пансон током јула кретаће се од 290 до 320 динара.

Петровчани су се побрињули да се њихови гости што боље осјећају. Поред линије пjeшчане и чисте плаže и добре услуге у хотелима, ту је и друга разонодна: на тераси хотела „Оли-

Вјеровали или не: прије 55 година туристи су у Петровцу издавали лист „Колонија“

„Петровача забавља квартет РТВ Београд и Тамара Павловић, а у старој тврђави Лазарет је диско-клуб који је изузетно посјећен. Ту је и изванредни грил-ресторан, где се могу добити домаћи специјалитети.

Слична је ситуација и у ООУР за домаћи туризам

„Петровача“. У хотелима „Петровача“ и „Сутјеска“ домаћи гости заузели су све капаците.

Посјета у хотелима и собама домаће радиности (око 2500 кревета) је изнад очекивања и очекујемо да овогодишња сезона буде заиста добра. Поред изузетне посјете, биљежимо и изванредан промет, како пансионски тако и ванпансионски — истиче Миња Шољага, шеф продаје ООУР „Петровача“.

Први гости стigli су и у аутокампове у Буљарици, али сви капацитети попуњени су тек од првих дана јула, када је почела права сезона за кампere.

У Петровцу кажу да ће мјеста бити и у хотелима и у домаћој радиности тек од 15. августа. А у септембру нецијене бити знатно ниже, па се очекује добра посјета и у такозваној посезони.

С. Г.

ТРАГОМ НАШИХ НАПИСА

О давању назива улицама

НИЈЕ БИЛО ДАВНО кад су „Приморске новине“ писале о томе да су Будва и Петровац, осим пријетких изузетака, без назива улица. Оне су се тада залагале да је ово један од проблема, и ако можда на први поглед сијан, који тражи хитно решење. Међутим, све до сада није се пошло даље од — почетка.

Одмах треба рећи да се о овом питању размишља још од поодавно. Тако, на примјер, прије петнаест година израђен је био предлог за Будву и Петровац о могућим називима улица, тргова, шеталишта. Тај предлог, чини нам се, направљен је изузетно добро. Он је водио рачуна о близој и даљој историји нашег краја, Републике, па и шире, што ће рећи да је садржано све значајније историјско-културне и књижевно-научне датуме, називе и личности. Једном ријечју, био је широко и разноврсно направљен, па је ради тога био врло прихватљив. И, уместо да се о њему повела јавна расправа, он је, колико знамо, на крају, завршио у фиоци.

Послије паузе од двије-три године, тачније 1976. године, формирана је, при Скупштини општине, Комисија за давање назива улицама, трговима и шеталиштима. Ова Комисија састала се само једнапут, расправљала о овом проблему користећи се, при том, дјелимично већ направљеним предлогом, израдила нов предлог назива за извјестан број улица и тргова, да се, све до овог тренутка, више не би састала!

Подсјетимо и овом приликом на значај овог најкоја „ситног“ проблема. У последњих петнаестак година Будва доживљава такав туристичко-привредни просперитет на коме јој могу позавидјети и много познатија туристичка мјеста у свијету. На овом плану она, с правом, има врло амбициозне и замисли и жеље. У Будви и Петровцу, подсјетимо, у току сезоне, већи број домаћих и страних гостију борави и у приватним кућама и становима. Кроз Будву пролазе и у њој се задржавају разне стране државне делегације, поједине познате стране и наше личности, као и многи пословни људи из земље и иностранства. А Будва и Петровац, скренимо пажњу на то, више нису оно што су некад били: мала мјеста, где је свак једнога познавао и сретао.

У Будви и Петровцу, као што је познато, поједије мјештана, живи на стотине породица „са стране“. Па, кад је све тако, а тако је, како могу, у првом реду, радни људи и грађани Петровца и Будве, да комуницирају са осталим свијетом на стари начин — са старим адресама, као, на примјер: Брезине, „код Лазарета“, Медин крш, Бабин до, Гospоштина, Веља вода, зграда „Романија“, зграда „С-70“ итд. Да и не говоримо како тек могу домаћи и страни гости да пошаљу некоме у земљи и иностранству своје адресе кад приватно овде бораве.

Радни људи и грађани Будве и Петровца, не без разлога, упозоравају на важност и актуелност овог питања и траже његово брзо решавање. Домаћи и страни гости оправдано реагују и не могу да се научде како је то могуће да се службено и приватно саобраћа без основних услова за то: без ознака-било каквих (ознаке бројевима или називима)-улица и тргова. То што су улице необиљежене, вјерујемо, највише тешкоћа причињава радним људима пошта у Будви и Петровцу. Њима, заиста, треба одати пуно признања да, и овога, могу да изађу на крај, јер права је вјештина, у оваквим условима, пронаћи многе примаоце и уручити им писмо, телеграм или какву поруку. Чудно је зато што се радни људи поменутих пошта више не заложе да се коначно једном овај проблем скине с дневног реда.

Крајње је вријеме, истакнуто је том приликом, да се неко позабави рјешавањем овог питања. Сматрамо да би Скупштина општине требала да формира комисију којој би ставила у задатак да у најкраћем року изради конкретан предлог назива улица, тргова, обала, шеталишта. Затим би тај предлог требало послати мјесним заједницама, радним и другим организацијама и заједницама и друштвено-политичким организацијама на увид, односно ко мисија би свој предлог назива, можда преко „Приморских новина“, у разумном року, дала на јавну дискусију, послије чега би се о њему, вјероватно нешто измјењеном и допуњеном, у коначној инстанци, путем одлуке, изјаснили делегати Скупштине општине.

Излишно је, претпостављамо, упозорити да је неопходно да се, приликом именовања чланова ове комисије, поведе рачуна да у њеном саставу буду другови и другарице које ће моћи, у сваком погледу, да одговоре овом врло значајном задатку.

Понадајмо се, да ће се, напокон, кренути с мртве тачке и да ће Будва и Петровац ускоро добити називе за своје још неозначене улице, тргове, шеталишта, паркове и обале. Понадајмо се да се, кад се назива тиче, неће више поновити оно хоће-неће.

Понадајмо се...

М. Пајковић

СА ОМЛАДИНСКЕ РАДНЕ АКЦИЈЕ ПОСОЧЈЕ '78.

Бригада „Вукица Митровић—Шуња“ четири пута ударна

Послије 25 дана проведених на СОРА „Посочје '78“ у Будви се вратила Омладинска радна бригада „Вукица Митровић—Шуња“. Бригаду су на аеродрому дочекали чланови КУД „Кањош“ који су бригадистима зажељели срдочну добродошлицу. Свеченост се наставила у Будви, где је предсједник Скупштине општине за све учеснике акције приредио свечан пријем.

Заједно са бригадама из Шапца, Љубљана, Требовља и Тузле омладинци из Будве радили су на отклањању по слједица од земљотреса који је ово подручје задесио прије двије године. При томе су остварени изванредни резултати: просјечни пребачај грађевинских норми износио је 300,8%. За резултате постигнуте на траси, као и за успје-

Под бригадном заставом — снимак за успомену

шну активност коју је развила у друштвеним активностима бригада је побрала сва

признања које једна бригада може да прими на једној савезној акцији.

Бригада „Вукица Митровић—Шуња“ била је четири пута ударна и једанпут је добила ванредно ударништво због изузетно тешких услова на траси.

Бригада је добила два посебна признања — за друштвене активности, признање Скупштине општине Толмин — за остварене резултате, признање Републичке конференције ССО Словеније и предложена је за плакету

„Вељко Влаховић“, највеће признање о коме на крају читаве акције одлучује Савезна конференција ССО.

Бригада је добила највећи број ударничких значака, тако да је у њој било 17 ударника от четирије од Штаба акције, као и осам бригадира који су добили златне значаке Скупштине општине Толмин. Сви бригадисти који нијесу били чланови Савеза комуниста предложени су за пријем, што је ОО СК насеља прихватила.

Рапорт са трасе

2. ЈУН: Одлазак испред бисте Народног хероја Вукице Митровић — Шуње. Стисак руку: обећања, ујверавања, неизвјесност.
3. ЈУН: Зора нас је сусрела на путу. У Ријеци. Истог дана били смо у насељу. Први утици. Ту ћемо бити 21 дан.
4. ЈУН: Пристижу и друге бригаде. Подјела опреме за рад. Пјесма и радост — све је спремно и акција може да почне.
5. ЈУН: Први дан на траси. Многи се сусрећу са лопатом и крампом први пут у животу. Међутим, све нас повезује жеља да успијемо у остварењу задатака који се од нас очекује и који смо себи поставили...
7. ЈУН: Почињемо да се привикавамо на устајање у четири сата, фискултуру, рад на траси. Постајемо бригадисти.
8. ЈУН: Видимо шта смо урадили, колико можемо. То нас радује и обавезује...
10. ЈУН: Посјета „Кањош“ је био с нама читаву ноћ. Нису нас заборавили. Ујутро — растанак, а у мислима: море, плаже, сунце... Будва Свети Стефан, Петровац, Бечичи...
12. ЈУН: Ударни дан. Неспокојство. Треба дати све од себе. Бити најбољи, а онда киша и све се одлаже.
13. ЈУН: Киша. У насељу смо. Чекамо...
15. ЈУН: Ударни дан — грађевинска норма пре бачена за 445%! Сви су задовољни, али може и боље...
17. ЈУН: Посјета предсједника Скупштине општине изазвала је велику радост, али тренутка одмора нема. Предавање је обавезно и сви морамо тамо...
19. ЈУН: На траси смо. Долази предсједник Скупштине општине Толмин и каже: „Оваква бригада више неће долазити код нас и ја вам се цуну захваљујем“.
20. ЈУН: Поново ударни дан. Данас морамо бити бољи. Командант је на Конгресу, а обећање ваља испунити. Норма је пребачена за 488%...
22. ЈУН: Растанак се приближава. Али, радимо с несмањеним интензитетом. Хоћемо више, хоћемо још боље.
23. ЈУН: И онда најтежи дан: коме додијелити ударничку значку, а коме признање? Ка да су сви најбољи. Читава ноћ и сјутранји дан само о томе.
24. ЈУН: Подјела признања. Најбољи смо, а затим растанак, сузе, обећања да ћемо се опет срести на неком другом градилишту, на некој другој акцији у изградњи наше социјалистичке заједнице.

Свето МАРОВИЋ

Оцјењујући читаву активност, може се рећи да је за све вријеме боравка и рада

ПОСОЧЈЕ ЗДРАВО!

Хајде да с пјесмом градимо живот,
Животом нашим земљу ову.

Хвала вам другови јунаци пали, за нови живот и слободу светиње су нам жртве ваше.

Хајде да радом збрдимљени Требиње, Тузла и Љубљана Шабац и Будва — завјет дамо.

Радимо увијек градимо стално за Тита, слободу и Партију, за срећу земље и народа.

Олга Ђуровић

у Словенији Бригада достојно носила име народног хероја „Вукице Митровић—Шуња“ и оправдала повјерење и очекивања.

Корак по корак напријед

Пред нама се пружа змија трасе. Сад знамо шта све треба ископати крампом и мотиком, а шта пробити ком пресором.

Млади смо и полетни. Желимо да будемо најбољи.

С пјесмом на уснама, корак по корак, наша бригада напредује. Норма се мора пребацити. И поврх свега умора младајачки елан не јењава.

Канал је све дужи — то нам даје снагу и подстиче нас на рад. Сваког часа само близје испуњењу нашег обећања које смо кроз пјесму, пред полазак у СР Словенију, дали нашим друговима — да ћемо се вратити као ударна бригада.

Рад на траси надовезује се слободним активностима у насељу. Тамо се рађају другарства, јача братство и јединство. Пријатељство се срета у сваком поступку, ријечи, о смјеху, пјесми, у сваком поздраву и стиску руке.

„Можда никада послије рата није било тако важно“ — рекао је друг Тито — „као што је то данас да наша омладина учвршије братство и јединство. Она се на тим

радним акцијама, разумије се, такмичи међу собом, али се уједно упознаје, и то је веома важно за сужбијање свих тенденција и елемената који би хтјели да поремете правилан ток наше дру-

Пред објективом

ПЕТ — ЈЕДНА

У ноћи 19. јуна пет бригада из крајева који су географски далеко пружиле су братску руку једна другој.

Била је то ноћ када је потврђено оно што су бригадисти у протеклом периоду створили. Потврђени су слога, љубав, братство и јединство. Све оно што су наши очеви, мајке, браћа и сестре ковали у огњу рата, у крви.

„Вукица Митровић—Шуња“, „Страјко Митровић“, „Душан Јерковић“ и „Љубо Шерцер“ — четири бригаде са именима народних хероја. Сваки од њих прича је наше револуције.

Свечани програм из вели српских пионарија овога краја заједно с бригадистима. Измјењују се поздрави, ови се пјесма. Срца свих куцају јаче. Своју радост они показују узвицима, ослонцима, паролама.

Братимљењу кумује предсједник ОК ССО Толмина, друг Драго Подбоник. Он везује заставе пет бригада у нераскидиви чвор. Вино је кружило од руке до руке. Пијуцало се и пољућцима честитало.

Логорска ватра осјетљавала је радосна лица. Коло се играло, а пјесма одјекивала: „Друже Тито, ми ти се кунемо да са твога пута не скренемо.“

Бранка Жижин

ДАНИ МУЗИКЕ СВЕТИ СТЕФАН — БУДВА

Фестивал је био, а на фестивалу...

Овогодишња смотра озбиљне музике није дојијела ништа ново у односу на претходне, али је изазвала многе полемике између учесника и организатора, па треба очекивати да ће следеће године битно измјенити своју физиономију.

Разговарали смо с многим учесницима и посматрачима овог фестивала и сви се слажу да он треба да насташи традицију, али сматрају да се многе поставке морају мијењати, ако се не жели да он постане самом себи циљ.

— Ово је Ваш седми наступ на фестивалу, значи, од самог почетка. Каква су Ваши опажања у вези репертоара и организације? — упитали смо Јурију Мураља из Загреба.

— Морам на почетку рећи да фестивал представља домаће репродуктивне умјетнике, а не домаће композиторе — такав фестивал постоји у Оpatiji.

— Сматрате ли да је на програму било несразмерно много старих мајстора?

— Мени лично то не смета, мада је ове године број старих мајстора био изразит. Мислим да се то додогодило случајно. Селектор саставља програм на темељу поднитех пријава. Ако се случајно додогодило да су извођачи пријавили овакав програм, онда је нормално да је то селектор прихватио.

— Мислим да нисте доволно упознати с начином одабирања програма. Радмила Вакочевић је на питање: „Да ли сте Ви одбрали искључиво Шумана за сутрашњи концерт?“ одговорила: „Не, то је била концепција селективне комисије“. Јоже Стабе (бас — Љубљана) је рекао да је предложио три програма од којих је један био састављен од композитора XX века... Благоје Димчевски (виолина — Скопље) изјављује да је понудио три програма — селектор је одabrao онај који је свираo... Значи, није случајно да су стари мајстори у оволовном броју били заступљени. Ако би то била случајност, поставља се питање: да ли би фестивал оваког ранга могао бити конципиран на основу случајности?

— То ми није познато. То је сада ствар селектора, а он се сваке године мијења и сваки има своје погледе у вези програма.

— Да сте Ви били селектор, да ли бисте програм другачије саставили?

— Мени, у принципу, музика старих мајстора не смета. Можда би требало убудуће иницијом да се праве запастасти стилски програми, али не с теки штем на једну епоху. Будући селектор требало би да води рачуна да на следећем фестивалу не буде у оволовној мјери заступљена музика старе епохе.

— Сматрате ли да овај фестивал треба и даље да живи?

— Ако један фестивал успије да се одржи седам година, онда је он, упркос многим приворима, оправдао своје постоење. Друга је ствар што је потребно побољшати организацију...

ЗАИНТЕРЕСОВАТИ ТУРИСТИЧКУ ПРИВРЕДУ

— Много година пратим овај фестивал — изјавио је Момчило Вощковић, уредник озбиљне музике Радио Титограда — и могу да кажем да многе ствари треба мијењати у организационом погледу, мјесту и времену извођења, а наравно, побољшати пропаганду и реклами. Концерти се не би смјели изводити у 18 сати. Стилске програме старих мајстора требало би изводити искључиво у „Св. Марији“, а остале концерте наполу, јер Будва за то има великих могућности.

— Шта мислите о програмској концепцији фестивала, будући да је он намијењен домаћој публици? — гласило је наше питање.

Фестивал би требало да буде разноврснији. Слушати неколико цјеловечерњих концерата ста-рих мајстора, и то узастопно,

по мени је промашај... Пропуст је селектора што у већој мјери нису заступљени домаћи композитори, извођачи су могли показати своје способности, свирајући дјела наших умјетника. Умјетници су пожњели највише аплаузу када су свирали дјела савремених југословенских композитора!

Пракса је показала да једна личност, ма колико била способна, не може изјави из „своје коже“. Потребно је формирати програмску комисију, коју би сачинавали представници свих република и покрајина.

— „Гледајући први концерт“ — цитирају **Мирјану Самарџић** — „закључак је да је ово фестивал камерног музичирања и да довођење једног великог ансамбла у Будву није најбоље решење. Можда не би било неинтересантно (мада све иде по кључу) да музички критичари предложу онај дјела која су најинтересантнија. Такође би требало сугерисати да се изводи музика која се лако може примити... Треба водити рачуна да је туристичка потребна релаксација, ова га чињеница автоматски искључује из контрапункта музичке тежине. Морала би се више заинтересовати туристичка привреда...“

— Шта мислите о програмској концепцији фестивала — упитали смо **Ксенију Зечевић**, пијанисткињу.

— Требало би га освјежити дјелима домаћих и страних композитора. Не би се смјехо дозволити да извођачи диктирају програм, већ би онај који га саставља морао водити рачуна да овај једини фестивал у нашој земљи покаже не само извођачку могућност појединца, него оно што се данас догађа у свијету домаћих и иностраних стваралаца савремене музике.

ГОСТ РЕДАЦИЈЕ

Велимир Трнски

У Старом граду Будве ствара у свом стану-атељеу сликар графичар Велимир Трнски, који је студије на Академији ликовних умјетности завршио у Загребу 1971. године у класи Шиме Переића, познатог југословенског педагога и мајстора зидног сликарства.

Овај разговор са Трнским водили смо послиje његове десете самосталне изложбе у Загребу, у познатој галерији „Карас“. Одговарајући на прво питање које се тицало његовог умјетничког опредјења, Трнски је рекао да припада југенд-стилу

БЕЗ ПУБЛИКЕ

Фестивалске заставе су, уз звуке фанфара, спуштене у полуоку будванске ноћи. Том свечаном чину присуствовало је неколико чланова организационог одбора и туристи који су се ту затекли!

Град-домаћин, очигледно није показао велики интерес за ову манифестацију. Многи актери овог фестивала као зали су шта мисле о њему и шта би требало урадити да би он био бољи. Неопходно је посветити више пажње младим умјетницима којима је ово једина прилика да у југословенским размјерама постигну пуну афирмацију. У програму треба да буду заступљена дјела наших композитора, и то савремених мајstora.

Фестивал је потребан Црној Гори, која још увијек нема своју филхармонију, а Симфонијски оркестар Радио Титограда броји свега 12 сталних чланова! Захваљујући овом фестивалу, Црна Гора, у времену његовог трајања, постаје музички центар, и то не само у југословенским размјерама.

Вријеме је да се сквати да фестивал није створен за то да би се преко њега афирмисали селектори или комисије, а још мање организатори. Он постоји због публике, и то првенstveno домаће. Међutim, на концертима није било ни домаће ни стране публике, ако под публиком не подразумијевамо извођаче, чланове Организационог одбора, њихове пријатеље, супруге и ћаке који су организовано довођени на концерте.

Иван Бајић

Код стваралаца се преплићу разни утицаји

и неосецесији с наглашеном примјесом југословенске епике.

Рођен је у Подравини, у близини Хлебина, познате „школе“ наивног сликарства, али није слиједио њихову начин сликања. Послиje успјешног завршетка студија одлази у Холандију, на знамениту Ритвeld академију у Амстердаму. Године 1972. враћа се у нашу земљу и настањује у Будви, где током 1976. године отвара свој атеље, који је у туристичкој сезони увијек пун посматрача и, наравно, купаца његових радова.

— Ваша прва самостална изложба била је 1972. године у Будви — мјесту живљења и стварања. Кажите нам нешто о томе.

— Дошао сам случајно у Будву и остао бар за сада. Атмосфера ми се необично свидјела у интензивном туристичком периоду, када је Будва пуна изложби у својим галеријама и изложбеним просторијама. Културни живот је тада у пуном замаху, слично оном у развијеним срединама, што јој даје арому културног центра. Када говоримо о томе што ме је посебно привукло, онда је то, свакако, црвени камен који се налази на падинама Ловћенског масива, а који је данас у мом ствара-

УЗ 100-ГОДИШЊИЦУ РОЂЕЊА

Шпиро Боцарић

ОВЕ ГОДИНЕ НАША РЕПУБЛИКА ће прославити стогодишњице двојице сликара — Пера Почека из Цетиња и Шпира Боцарића из Будве.

Шпиро Боцарић је своје школовање започео у Венецији, где је стекао солидно умјетничко образовање. Потчео је у маниру академског реализма — портрете, пејзаже и иконе. Када је увео светлост на својим платнима, тешко је одредити. Према ономе чиме располажу фондovi цетињских музеја, то је било негде око 1910. године од када и постоје портрети рађени у маниру академског реализма: „Портрет трговца“ и „Босанац“. Први је карактеристичан, по изванредној материјализацији коју Боцарић спроводи до краја, гдје посебну пажњу обраћа психолошком проницању у емотивни живот трговца — надменог и самозадовољног, огрнутог у скупоцјени крзни ограђу. У слици „Босанац“ на веома сугестиван начин приказан је човјек из једног слоја босанског друштва, са свим оним што је карактерисало такве људе у том времену и простору.

Боцарић нам је познат по првој фази академизма и другој, пленаристичкој (слика „Сарачи“, а која се налази у Музеју Сарајева). Његов читави циклус с тематиком из босанског живота је под утицајем италијанског сликара Бона на Сегантинија и зато многи ликовни критичари говоре о овом периоду као о сегантинијевској фази. Сличност с њим је, можда, и коинциденција, али, ипак, има много његовог на платнима, а знајмо да је стварао готово у исто вријеме. Сегантинијев потез четкицом је нешто шири, а намаз Шпира Боцарића био нешто ужи и тражио је нијансе често на сајм палети.

Најбоља остварења из плнеристичког периода су „Босанка“ и „Мотив из Босне“, који су власништво Музеја — Цетиње. На првој слици му је позирала млада жена у босанском народном костиму: у многим радовима га је интересовала народна ношња, којој прилази аналитички, па нам је на тај начин оставио драгоцене документе из етнографске прошlosti Bosne.

Сви његови радови из раног периода, и они каснији, одишу животом и богатим колоритом. Нажалост, иако је Будванин, Будва не посједује ни један његов рад, а знајмо да је његово дјело обимно.

Огледао се и у другим ликовним дисциплинама, сликао је иконостасе у Рогатици и Прачи који су током рата потпуно уништени, затим у Илијашу и Мишићима код Сарајева, који су очувани само у фрагментима.

Поред сликарства, познат је био и као публициста објављивао је у дневним листовима и часописима који су тада излазили у Босни.

Шпиро Боцарић је био досљедан својим слободарским идејама па су га усташи стријељали 1941. године у Бању Луци. Узгред да кажемо и то да је у том граду био и утемељивач музејске дјелатности.

Будва би се најљепше могла одужити овом врсном ликовном ствараоцу и родољубу организовањем изложбе из фондов музеја Бања Луке, Цетиња, а поводом стогодишњице његовог рођења.

С. П.

сликарство. Једноставно, то је простији поступак. А на први дио питања одговорио бих да када стваралац изда на у дан не би био бољи, онда би било најбоље да тај посао остави.

— У вашем стваралаштву портрет заузима једно од значајнијих мјеста. Реците нам нешто о томе.

— На студијама ликовних вјештина прво се упознајемо са овом ликовном дисциплином и од тада мене портрет интензивно занима и њему добар дио године посвећујем, мада се у свом атељеу ради предајем и сликању животињског свијета. На мојим платнима налазе се коњи и рибе, које су неисцрпно богатство у сликању.

— И, на крају, речите нам који су ваши узори у ликовном стваралаштву?

— Моји узори на плану ликовног стваралаштва су прије свега: **Миљенко Станчић**, **Крсто Хегедушић**, затим **Густав Климт**, **Сон Шиле** и **Фридрих Хундертвасер**, потом персијске и индијске ми нијатуре, као и дрвени кинески пејзажисти. Умalo да за боравим да наш фолклор има утицаја на мене.

Налазим у њему необично много мотива, како у духовној, тако и у његовој материјалној основи. Додао бих још да је све то тешко разлучити и да се код стваралаца често и снажно преплићу разни утицаји од давних дана до данас, а да ови тога понекад нијесу ни свјесни.

Разговор водио
Станко Паповић

ЗА МЛАДЕ * О МЛАДИМА * МЛАДИ О СЕБИ

НАРОДНО ОСЛОБОДИЛАЧКИ РАТ — ИЗВОР УМЈЕТНИЧКЕ ПОЕЗИЈЕ

Пјесма се пише само кад се мора написати

У поезији о народно-ослободилачкој борби и народној револуцији постоји више поетских инспирација, кругова, чак и циклуса пјесама. Још у току саме борбе неколико тема привлачило је пјесника и пјеваче, тако да се, без претјеривања, може рећи да су многе веома успјеле пјесме настале у току самог збивања најзначајнијих догађаја нашег Народно-ослободилачког рата. Пјесници су се задржавали на поједине борбе и личности, које су носиле поетски набој и садржавале енергију историје и сензибилитет тренутка — оно без чега нема аутентичног пјесништва, нити истинске поезије.

Најзначајнији поетски кругови и циклуси су **ослободилачко-устанички**, где долази до изражава усмена поезија и оживљава традиционално народно пјесништво, где се нове ријечи утврђују у архаичну поетску структуру и тако уливају у ставремену мелодијску линiju пјевања, затим заточенички или **логорски**, где се из патњи и мука говори о слободи као о жудњи, па **циклисти о биткама на Козари и Сутјесци**, где народно и умјетничко пјевање иду упоредо. Вриједна нарочите пажње је **поезија о значајним и најзначајнијим личностима из рата, које**, свака за себе, но се засебан круг пјесништва: О Титу, Сави Ковачевићу, Младену Стојановићу, Чичи са Романије, Шоши, Пеку Дапчевићу. Посебно се издваја круг пјесама о другарству и једнакости, компонента која је спонтано настала и брижљиво његована.

Између свих поетских кругова издваја се циклус пјесама о Сутјесци, и то како по инспиративности тако и по остваривању. Као што се Сутјеска најинтензивније збила, и као што је најконцентрисанији испољила сву народно-ослободилачку борбу и револуцију, тако и најисконскије извире

из њене епопеје истинска поезија. Може се рећи да нико од пјесника није њоме прошао, а да јој се није одазвао: у самом том тренутку и накнадно, послије свега, када је све протутњало. Сви који су прешли преко Сутјеске враћали су јој се пјесмом, а она је, пролазећи кроз њих, настављала у њима да живи.

У тренутку збивања или нешто касније пјеснички израз био је најчешће само голи факат. Другачије није

МАЈКА ТРАЖИ СИНА МИЛУТИНА

Мајка иде по бријегу, ноге бриде у смијегу, по пртини, на смрзлини.

Мајка иде, мајка хита и другове услугу пита: „Да ли је видје пролетера Милутину, комесара у одреду, првога у бојном реду?

Иде мајка и казује, да и горе глас јој чује: „На мом сину Милутину, на њему је рухо наше, пушку носи, огњем коши, немером се бојним паше!

Пред одредом мома сина, комесара Милутину, бјеже завери! То Милутин побјежује и његови пролетери!

Иде мајка, путем пита за свог сина Милутина, а глас, тужан ко да хита, с вјетровима са плачницом и шумори као бајка:

„Пред одредом, с првим редом, у пламену окришаја, погубљен је син твој пао и до заљег издицаја барјак борбе развијао!“

Мајка иде и не тражи свога сина Милутина. У смијегу не осјећа мраз што стеже, огњем мржње тугу блажи. С војском хита, друга пита уз срчаност терду, мушку: „Велици, сине, не сустаде, партизански храбро паде! Јесте ли му спасли пушку?“

Јунус Међедовић

стварности и за сваки пут другачији одговор на њега примјер су „**Јама**“ Ивана Горана Ковачића у којој је историјска чињеница срасла с поетским надахнућем и напоном и „**Стожанка мајка Кнезопољка**“ Скендера Куленовића.

Услови — рекао је неко — не пишу пјесму, већ пјесма заправо настаје у неусловима. Пјесма се може написати као што се и писала, и на колену и у колони, само кад се осјети да се мора написати, то јест проговорити, јаукути, врснити. Поезија се у току рата писала баш тако, зато су тада пјесник и поезија имали стварно историјску и стварно ствараљачку одговорност.

КУТАК ЗА НАЈМЛАДАЊЕ

УЧИТЕЉИЦА ЗЛАТА ВУКОВИЋ, РАЗРЕДНИ СТАРЈЕШИНА ШІ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „С. М. ЉУБИША“, ПОСЛАЛА НАМ ЈЕ СЛЕДЕЋЕ РАДОВЕ СВОИХ УЧЕНИКА

ЖЕЉА

Жељела бих да постанем птица или ружа у Титовој башти. Кад Тито кроз башту пуну разног цвећа прође, када погледа на мене, да му благи осмијех преко лица пређе. Када се Тито умори, да га моја пјесма развесeli.

Да ме Тито гледа и да се весели, да ме Тито мирише, да постане весео као ја, као цијела Југославија.

Тито је нама као отац, као мајка, као брат.

Сандра ЈАБЛАН

„Мјај, мјај“ — а ти само чуваш кућу.

„Ав, ав, ав“ — ма, немој, ко ти то рече?“

„Мјај, мјај“ — пусти ме да си јем. Јачи си од мене.“

„Ав, ав, ав“ — нећу, нећу и тачка“.

Ко зна докле би се они свајали да господар није чуо лавеж пса. Он изиђе из куће и прекиде свају.

Милан Павићевић

КЛУПА ПРИЧА

Једнога дана пас је јурио мачку. Попшто је мачка била вјештија и бржа попе се на дрво. Прошло је мало времена а настала је сваја:

„Ав, ав, ав“ Ти си плашљива мачка“, „Мјај, мјај“ — а ти несташни пас. „Ав, ав, ав“ — ти се само улизујеш свом господару. Једеш и спаваш“. „Мјај мјај“ — баш је тебе брига шта ја радим.

„Ав, ав, ав“ — ти само ловиш мишеве. Тебе би могла да замијени мишоловка“.

Марија ВУЈИЋ

Запис о отаџбини

Грумен земље и прamen неба за дан за сан и за слободу. Узвитла ли се стражница би бура, витом бору, Шта треба — моме народу? Да стоји прав и чиста чела сред жржне невере и бола врела, да је у бурном мору миришта стена суре, прамен у ноћи неуасив сред ватра, срце ком нема до у бескрај метра

Узвитла ли се стражница ли бура витом бору шта треба — моме народу? Да се бори ма био и сам и да избори... Или да мре пре него ли ропства јарам за павез врат му тре.

Ништа: грумен земље и прamen неба. Грумен: сва земља, прamen: све небо. Ништа, а све: за дан, за сан и за слободу.

Душан МАТИЋ

Тако су гинули пролетери

чачајнијих би-
з преко Нере-
знати као бор-
како је она на
из вођена 2. ма-
во шта о њој
евић, један од
из те нерав-
је, стицајем о-
а положају био
нама након о-
виденцији као
Вилића гувну.
шљој борби ни
ав окршај као
борби за спа-
шавају гдана, у рано
близини Вилића
помесном планинском
борбу с непри-
је предаха до-
уга Тита, пре-
V пролетерске
та нашег II ба-
ара, да по сва-
ко непријатеља
енке. Сви смо
мо поруку из-
и отпочела је
Судар је био
ушучане и ми-
је и од ручних
о. У првом на-
другова, али
која је бивала
снијегу су се
агави крви по-
х другова.

*

Средином априла 1942. године с по-
лучаја будванске општине (петровач-
ко и светостефанско подручје) отишло
је за Босну око 40 бораца. У саставу
IV пролетерске, 17. јуна, ступило је 32,
а остали су у путу изнемогли, облаже-
ли или погинули у Цицама је поги-
нуло Ђуро Годоров Кульча као ин-
структор Приморског батаљона, а на
Трешњеву Даничес Андријана Мико-
вић. У првим борбама, као борци IV
пролетерске бригаде, погинули су Душ-
ан Милов Павловић, Даринка Симо-
ва Митровић, Ђигар Радов Митровић,
Шипро Васов Јовановић, Сенека Радова
Миковић и Маша Бргуљан, оародни хе-
рој, из Котора.

Касније, у борбама на Сутјесци, Не-
ретви и на славном путу IV пролетер-
ске бригаде положили су животе
Ђуро Ников Медик, Иво Крстов Пе-

разић, Марија Митрова Шљага (рође-
на Тодорица), Ђигар Ристов Кульча, Вељко Јовановић, Томо Лазов
Митровић, Милан Ников Митровић, Да-
ринка Андријана Миковић Никола Рад-
ов Миковић, Драгић Ђурашевић, (ро-
ђена Миковић), која је у Ливну ускочи-
ла у запаљену танкету и изнисила санду-
ке муниције Стево Митров Санковић,
а послје повратка из IV бригаде на-
терен као позадински радник, на дуж-
ности секретара Среског комитета Ко-
тор, херојски је погинуо народни хе-
рој Нико Радов Аћелић, У ратном днев-
нику Момчило Велимировића читамо: „Из-
бјамо на планину Броницу и заустав-
љамо се на мјесту званом Луке Због из-
немогlosti данас нам је у маршу зао-
стао Шипро Јовановић из Паштрови-
ћа. Ђине, јадан, да је на неком крају
Хиљада! Нема пуно мојих другово-
да... Највише погинулих имао је мој
П батаљон – 34, па IV – 14. Данас сам
успио да у дневнику унесем имена по-
гинулих: Сенека Миковић, Данило Поп-
овић, Маша Бргуљан...“

У борбама за Бугојно (21. и 22.
јул 1942) из мог батаљона погину-
ли су Ђигар Митровић из Паштрови-
ћа, а 25. јула, у Вуковском је умрла
Даринка Митровић из Паштрови-
ћа, која је раније била тешко ра-
њена. Сахрањена је уз све
војне почести и уз велико прису-
ство грађана. Жене су плакале, а
и ми борци били врло жалосни.

5. јула 1942. године: у борби у
рејону Лепеница — Хомольска ћу-
прија из батаљона нам је погинуо
други Душан Павловић и рањена је
Марија Дивановић...

3. октобар 1942. године: данас
се у батаљону доста причало и
препричавало о јучерашњој борби с
Њемцима, усташама и домобрана-
ним. Замало у једном моменту ни
је страдао читав наш митраље-
ски вод. Њемци су им некако не-

примјетно пришли врло близу и
то са стране откуд се нијесу на-
дали. У задњији момент их је при-
мијетила Јубица Јовановић, по-
моћница иницијације на тешком ми-
траљезу. Осула је ватру по Њем-
цима. Скочили су и други и осули
пушкомитраљезима, пушкама и ру-
чним бомбама и тако одбили Њем-
це. Свака част Јубици! Јуначки
се показала и понијела. Није се
шевишила и упаничила. Такве су на-
ше партизанке...“

Тако се борила и гинула наша
омладина у пролетерским брига-
дама. Хвала им за све онога што да-
нас имамо и нека им је слава!

Овом приликом није на одмет
да се присјетимо и ријечи друга
Тита на прослави десетогодишњице
ЈНА:

„Како ће се данашње и бу-
ће генерације најбоље одужити
онима који данас леже у гробу
на Тјентишту и брдима у око-
лини? Они се могу одужити са

мо тиме што ће мислити на њих
и цијенити жртве које су дали
да би садашња и будућа поко-
љења била срећнија што ће ци-
јенити и чувати велике тековине
наше социјалистичке револуци-
је, што ће гајити идеале за ко-
је су падле стотине хиљада бора-
ца народноослободилачке борбе,
што ће продолжити упорну бор-
бу за остварење социјализма,
што ће чувати и гајити најве-
ће тековине те наше борбе —
братство и јединство наших на-
рова.“

Пишући ове редове посвећене
дану бораца и тринаестојулском у-
станку, синула нам је идеја да на
крају дамо један свој предлог: мо-
жда би било добро да се сви пре-
живијели борци пролетерских бри-
гада с подручја наше општине са-
стану и договоре како да прикуп-
љају сјећања и податке, како да
сачувaju од заборава моралне и
друге вриједности којима су се од-
иковали борци — пролетери ка-
ко би се ти квалитети што успје-
шије преносили на млађе нара-
штаје.

В. Станишић

Устаничка акција у Лапчићима

О јулском устанку на подручју
будванске општине и до сада је
писано и на пригодним свечаности
ма и скуповима говорено. Ипак, о
борби у Лапчићима, где је на-
паднута италијанска колона, није
доволно речено, па смо одлучили
да укратко опишемо тај догађај.
Ово чинимо у интересу истине и
правилног обавјештања јавно-
сти, а посебно младог нараштаја.
Ујутро 13. јула кроз село Лапчиће
пронијела се вијест о устанку. На тај

глас, као по неком договору, окупили
су се скоро сви сељани. Млади људи
предлагали су повезивање са осталим
селима ради заједничке акције, док
су старији били за то да се сачека и
не насијада гласинама. У овој распра-
ви, негде око 10 часова, дошао је
Боро Станишић (један од организатора
устанка) и сачињио да је Кому-
нистичка партија Југославије донијела
одлуку о дизању устанака против оку-
патора. Том приликом укратко нас је
упознао са ситуацијом и позвао да
приступимо заједничком састанку
на Гојковој главници. Већина селана
одазвала се позиву и пошла пред школу.
На збору се расправљало о томе
да ли како напasti Италијане. Изни-
јено је да је пут од Цетиња према Ву-
ду посједнут на неколико мјesta од
устанника, а потоцко Кошљун да је
 затворен помоћу жељеве. Још је ре-
чено да, у случају наиласка Италија-
јана, где се прво отвори борба, тамо
треба да дођу борци из осталих села.

Истог дана предвече већина сељака
из Лапчића изашла је на пут Вуда —
Цетиње. Били смо наоружани бомбама
и пушкама. Крсто М. Франета, подо-
фицер бише југословенске војске
(који учесник НОВ погинуо у познатој
Батинској бици 1944), распоредио нас је
у три групе: једна је послата да по-
следне положај изнад Вјелошког пута,
друга испод Спиле, а трећа под Кук.

Негде око 19 часова Јово Ђелица,
који се налазио на Милановом гумну,
почео је да дозива устаннике, обавје-
штављајући их да наилази велика мото-
ризована колона преко Ове од правца
Цетиња. Послије овог упозорења група
која се налазила испод Спиле по-
купала је да дигне патоснице моста,
па је, пошто у томе није успјела, сру-
шила бранике и препречијела их пре-
ко моста. Затим је оборила неколико
већих каменова на пут. У том тренутку
двојица мотоциклиста налици су
као претходници и застали испред пре-
пушта. На њих није отворена ватра
све до наиласка Крста Франете, бачене руч-
не бомбе, који смо имали пуне торбе.
На првих неколико камиона, који су
били пуни војника, бомбе су директно
падале на цераде. Када су прве бомбе
експлодирале, остала су дводесет групе бора-
ца отвориле су пушчану ватру.

Италијанска колона убрзо се раз-
вилла за борбу, усмjeravajući артиље-
ријску ватру у правцу села и торова
изнад села. Пјешадија је почела да
наступа на дијелу пута испод Греда у
намјери да заобиђе наше засједе. Ита-
лијанска колона била је много дужа
од положаја који смо ми били запо-
сли, а по наоружању и броју војни-
ка много јача и бројнија, те је посто-
јала опасност да нас опколе, па смо
били присиљени да се повучемо. Бор-
ба је трајала око два часа. Иако је ова
борба била успјела, њени резултати
били су много већи да нам је при-
спјела помоћ, како је било договорено.
Треба истaćи и то да она колона
није на територији наше општине ни-
једне друге нападнута до у Лапчиће.

О броју погинулих и рањених
непријатељских војника немамо
података, али, као учесници дога-
ђаја, знаамо да је било и мртвих
и рањених.

Из изложеног се види да се
ради о организованој и успјешној
акцији, па би требало обиљежити
мјесто догађаја, као што је то учи-
њено и на другим мјестима.
Божко Ђелица, Марко Франета и

Вуко Радоњић

Свети Стефан

Пуро Ђурић: Свети Стефан

чка кола. Са тим циљем настојају-
ло се да се омладина, или њен већи
дио, отрне испод утицаја КПЈ и
таквом расположе-
њу у Партији
није мимоишља-
на. У становништ-
ву стављајући
догађај који су
у омах послије-
њије. Оне су ја-
која који су на-
ште између два
Стојадиновића,

благослов дво-
ширилих и ан-
дата, чинио је
и њену судбину
се са фашистич-
је покушао да
нутрашње уре-
дат датом моменту
уче у фашисти

ча кола. Са тим циљем настојају-
ло се да се омладина, или њен већи
дио, отрне испод утицаја КПЈ и
таквом расположе-
њу у Партији
није мимоишља-
на. У становништ-
ву стављајући
догађај који су
у омах послије-
њије. Оне су ја-
која који су на-
ште између два
Стојадиновића,

благослов дво-
ширилих и ан-
дата, чинио је
и њену судбину
се са фашистич-
је покушао да
нутрашње уре-
дат датом моменту
уче у фашисти

Нацрт самоуправног споразума о запошљавању

На основу чл. 135. Устава СР Црне Горе, чл. 586. и 587. Закона о удруженом раду, чл. 45. Закона о самоуправним интересним заједницама за запошљавање и правима радника за вријеме привремене незапослености, а сходно одредбама чл. 54. Друштвеног договора о запошљавању и политици запошљавања у СР Црној Гори, основне и друге организације удруженог рада, радне штанске конференције ССРН, Општинска конференција Савеза социјалистичке омладине и Општинска СИЗ за запошљавање ЗАКЉУЧУЈУ:

САМОУПРАВНИ СПОРАЗУМ

О ЗАПОШЉАВАЊУ НА ПОДРУЧЈУ ОПШТИНСКЕ СИЗ ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ БУДВА

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Самоуправним споразумом његови потписници утврђују заједничке критеријуме о приоритетима за запошљавање радника, мјере за стварање услова за брже запошљавање незапослених радника, као и младих школованих кадрова (приправника), о планирању потреба за кадровима, обавезу припремања радника за запошљавање, стварање услова за већу покретљивост и за преузимање радника, обезбеђење услова за праћење примјене Споразума и санкција за повреду његових одредбада.

Члан 2.

Потписници Споразума обавезују да ће се при запошљавању радника придржавати критеријума и мјера утврђених законом, Друштвеним договором о запошљавању и политици запошљавања у СР Црној Гори и овим Споразумом.

II ОСНОВИ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА

Члан 3.

У циљу остваривања политике запошљавања, утврђене Друштвеним договором о запошљавању и политици запошљавања у СР Црној Гори, потписници овог Споразума обавезују се да својим самоуправним општим актима разраде могућности и мјере за успјешније запошљавање у складу са законом и овим Самоуправним споразумом.

Члан 4.

Потписници се обавезују да у смислу члана 3. овог Споразума стварају услове за брже запошљавање путем проширивања и модернизације постојећих и изградње нових односно бољим коришћењем капацитета и дугорочним планирањем кадрова.

Члан 5.

Потписници Споразума обавезују се да најка истека рока за подношење пријаве ради учешћа на огласу — конкурсу, одмах доставе Заједнице за запошљавање списак лица која су уредно поднијела пријаве на конкурс или оглас.

III КРИТЕРИЈУМИ О ПРИОРИТЕТИМА НА ЗАПОШЉАВАЊЕ

Члан 6.

Потписници Споразума сагласни су да се међу радницима који испуњавају услове за обављање послова односно радних задатака избор врши на основу следећих критеријума: социјално-економских, времена чекања на запослење, успјеха у школи и времене завршавања школовања.

Члан 7.

Под социјално-економским критеријумима у смислу овог Споразума подразумијева се материјални положај лица која траже запослење и члана нова њиховог домаћинства.

Члан 8.

Домаћинство у смислу овог Споразума чине незапослени радник и чланови његове уже породице, његови родитељи и друга лица која с радником живе у заједници, привређују и троше остварене приходе.

Под ужом породицом у смислу овог Споразума подразумијевају се: брачни друг, дјеца (брачна, ванбрачна, усвојена, пасторчад) и друга лица која радник издржава на основу законских обавеза.

Члан 9.

При утврђивању броја бодова по основу социјално-економских критеријума узимају се све врсте прихода домаћинства, осим социјалне помоћи, додатка за туђу помоћ и његу, кредита и стипендии за школовање и дјечјег додатка.

Под приходом од пољопривредне дјелатности подразумијева се укупан годишњи катастарски приход из претходне године.

Као приход од самосталне професионалне дјелатности узима се основница која служи за одрачун пореза.

Члан 10.

Потписници Споразума сагласни су да се по основу мјесечних прихода по члану домаћинства утврди следећи број бодова:

— Корисници социјалне помоћи	20 бодова
— без прихода	18 бодова
— до 500 динара	10 бодова
— преко 500—1000 динара	6 бодова
— преко 1.000 до 1.500 динара	2 бода
— преко 1.500 динара	без бодова

Износи новчаних средстава из става 1. овог члана усклађиваће се годишње према порасту трошкава живота у претходној години у Републици.

Члан 11.

Под временом чекања на запослење у смислу овог Споразума подразумијева се вријеме уредног јављања од последњег пријављивања на евиденцију Заједнице до дана закључивања огласа, као и уредно јављање код других заједница с подручја СФРЈ, под условом да од дана одјављивања код друге заједнице није протекло више од 30 дана до дана пријављивања Заједници за запошљавање.

У вријеме чекања рачуна се и рад на одређено вријеме, вријеме одслужења или дослужења војног рока, вријеме проведено на лијечењу у здравственим установама, под условом да се радник по истеку рада на одређено вријеме, одслужења, или дослужења војног рока, односно престанка лијечења пријавио Заједници за запошљавање у року од 30 дана.

Члан 12.

Вријеме чекања на запослење мирује за вријеме рада на одређено вријеме у иностранству под условом да је радник претходно био на евиденцији Заједнице и да се по престанку привременог рада у иностранству пријавио Заједници у року од 30 дана.

Члан 13.

На основу времена чекања на запослење у смислу овог Споразума утврђује се следећи број бодова:

— 1 — мјесец	2 бода
— 5 — 12 мјесеци	6 бодова
— 12 — 18 мјесеци	10 бодова
— 18 — 24 мјесеца	16 бодова

Преко 24 мјесеца, за свака два наредна мјесеца чекања на запослење, на број бодова из става 1. овог члана додаје се још по један бод.

Члан 14.

Успјех на факултету, односно вишији и високој школи рачуна се за своје вријеме за које по статуту факултета — високе или више школе — трају студије.

Потписници Споразума сагласни су да се по основу критеријума успјеха у школи и времена школовања утврди следећи број бодова:

a) за факултете, високе и више школе

— просјечна оцјена 9 — 10	16 бодова
— просјечна оцјена 8 — 9	12 бодова
— просјечна оцјена 7 — 8	8 бодова
— просјечна оцјена 6 — 7	6 бодова

Успјех у редновној школи рачуна се на основу просјечне оцјене постигнуте у свим разредима одговарајуће средње школе.

b) за средње школе

— одличан успјех	16 бодова
— врлодобар успјех	12 бодова
— добар успјех	8 бодова
— довољан успјех	6 бодова

Члан 15.

Број бодова из претходног члана умањује се за по два бода за сваку годину проведenu дуже од времена школовања утврђеног статутом факултета, односно одговарајуће школе, осим у оправданим случајевима (болест, војна обавеза и др.).

Ако радник на оглас, односно конкурс, уз пријаву не приложи доказе на основу којих се може израчунати просјечна оцјена постигнута у току школовања, добија по овом основу најмањи број бодова.

Члан 16.

Приоритет на запошљавање радника утврђује се сабирањем бодова по критеријумима из чл. 10. и 15. овог Споразума.

Члан 17.

Ако два или више радника имају исти број бодова по основу критеријума из овог Споразума, приоритет на запошљавање утврђује се на основу допунских критеријума.

Као допунски критеријум у смислу овог Споразума узима се број бодова по основу социјално-економског критеријума, и приоритет на запошљавање има онај кандидат који има већи број бодова по основу социјално-економског критеријума, а у случају да и по овом основу кандидати имају исти број бодова као допунски критеријуми примјењује се број бодова стечен по основу критеријума чекања на запослење.

Уколико би два или више кандидата имали исти број бодова по наведеним основама, приоритет на запошљавање има онај који у свом домаћинству нема ни једног или има најмањи број запослених чланова породице, затим ако је кандидат инвалид рада, самохрана мајка са дјеци, лице лишено родитељског права и ако је кандидат из чијег се домаћинства налази више чланова породице на евиденцији незапослених радника.

Члан 18.

Потписници Споразума сагласни су да се критеријуми за утврђивање приоритета на запошљавање примјењују приликом упућивања радника на привремени рад у иностранство, ако лице испуњава услове утврђене Друштвеним договором о привременом запошљавању југословенских грађана у иностранству и њиховом враћању у нашу земљу.

Члан 19.

Потписници Споразума сагласни су да ако се на конкурс, односно оглас пријаве и радници који су у радном односу под једнаким условима, предност у избору има незапослено лице.

Члан 20.

Радници који су се уредно јављали на евиденцији Заједнице за запошљавање и запослени су посредовањем Заједнице на одређено вријеме, воде се и даље у посебној евиденцији при запошљавању на неодређено вријеме, као и лица која су посредством Заједнице запослена на послове, односно радне задатке за које се тражи низа стручна спрема од оне коју посједују.

Члан 21.

Потписници Споразума сагласни су да незапослени радник губи право приоритета на запошљавање по основу утврђених критеријума из овог Споразума, ако из неоправданих разлога одбије понуђено запослење које одговара његовим стручним и другим способностима.

Под неоправданим одбијањем подуђеног запослења у смислу овог Споразума сматра се ако радник не жели по обавјештењу Заједнице подијети пријаву на оглас за обављање послова и радних задатака који одговарају његовим стручним и другим способностима.

Комисија Општинске СИЗ за запошљавање цијени оправданост одбиј

Нацрт самоуправног споразума о запошљавању

ња и преквалификације, и то када се код потписника Споразума утврди потреба за таквим радницима и обезбједи њихово запошљавање по завршном стручном оспособљавању, односно преквалификацији.

Члан 25.

Средства за стручно оспособљавање или преквалификацију радника обезбеђују Заједница за запошљавање и потписници Споразума за које се врши стручно оспособљавање и преквалификација.

V СТВАРАЊЕ УСЛОВА ЗА ВЕЋУ ТЕРИТОРИЈАЛНУ ПОКРЕТЉИВОСТ РАДНИКА

Члан 26.

Потписници Споразума обавезују се да за раднике које запошљавају за извршавање послова, односно радних задатака ван мјеста пребивалишта обезбједи одговарајуће услове, према уобичајеним стандардима у погледу становаша и исхране, превоза, здравствене заштите и других услова живота и рада радника.

Члан 27.

Заједница за запошљавање може одбити посредовање при запошљавању незапослених радника ако потписник Споразума или друга организација или заједница не обезбједи услове из претходног члана за радника који се запошљавају ван мјеста пребивалишта.

VI УСЛОВИ ЗА ПРЕУЗИМАЊЕ РАДНИКА

Члан 28.

Радник из једне основне организације може бити преузет на рад од стране друге организације удруженог рада на основу међусобног договора и уз сагласност радника.

Преузимање радника из претходног става може се вршити у следећим случајевима:

- када из технолошких и економских разлога престаје потреба за радом радника,
- када раднику треба да престане својство радника у удруженом раду због престанка рада организације,
- када је у питању радник дефицитарног занимања, ако се првим конкурсом радно мјесто није могло попунити,

Титов фонд

Поводом дана младости и рођендана друга Тита, а на основу Правилника о поступку за расписивање конкурса и избору стипендиста Титовог фонда и Правилника о јединственим критеријумима за избор стипендиста Титовог фонда, Скупштина Титовог фонда СР Црне Горе расписује

КОНКУРС

ЗА ИЗВОР 130 (СТОТРИДЕСЕТ) НОВИХ СТИПЕНДИСТА ТИТОВОГ ФОНДА НА ПОДРУЧЈУ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ РЕПУБЛИКЕ ЦРНЕ ГОРЕ, И ТО:

а) за образовање, доквалификацију или специјализацију младих радника — 40 стипендиста;

б) за стипендирање ученика другог ступња усмјереног образовања — 45 стипендиста;

ц) за стипендирање студената на вишем и високим школама и факултетима — 45 стипендиста:

Стипендије се дојдељују за школску 1978/79. годину за редовне облике школовања, а за остале облике зависно од дужине њиховог трајања

На конкурс могу учествовати:

- млади радници запослени у непосредној производњи, и у другим организацијама удруженог рада, ако имају исти друштвено-економски положај, а ијесу старији од 27. година и имају најмање двије године радног стажа, а под условом:

- да су завршили школу за радничка занимања,

- да у претходном школовању имају просек оцењен 3 (три),

- да мјесечни приход по члану домаћинства не прелази 1.700 динара мјесечно,

- да је добио сагласност одлуком органа управљања и предлог друштвено-политичких организација ОУУР-а за дошколовање,

- дјеца радника чији родитељи раде у непосредној производњи или у другим организацијама удруженог рада и имају исти друштвено-економски положај и дјеца чији родитељи из објективних разлога више не раде у непосредној производњи (инвалиди рада, пензионери и сл.).

- да у претходном школовању имају просек оцењена: 3,5 ученици, а 7,5 студенти,

- да су завршили први степен средњег усмјереног образовања,

- да им мјесечни приход по члану домаћинства не прелази 1.500 динара.

Млади радници, ученици и студенти поред наведених услова, треба да испуњавају и следеће услове:

- да су се истакли у раду на радном мјесту и учењу,

- да посједују одговарајуће морално политичке квалитете,

- да су уписали школу — факултет која је способљавала кадрове за потребе удруженог рада.

Молбе и предлози, уз доказе о испуњавању наведених услова, подносе се до 1. септембра 1978 године Скупштини Титовог фонда СР Црне Горе преко Савјета Титовог фонда у општини, где се могу добити потребни обрасци и ближа објавештења о конкурсу.

СКУПШТИНА ТИТОВОГ ФОНДА ЗА СТИПЕНДИРАЊЕ МЛАДИХ РАДНИКА И ДЈЕЦЕ ИЗ РАДНИЧКИХ ПОРОДИЦА У СР ЦРНОЈ ГОРИ

— у случају веће удаљености између места становаша и места ОУУР у којој је радник запослен.

Преузимање радника по одредбама овог члана врши се уз претходно објавештавање и уз писмену сагласност Заједнице за запошљавање.

VII РАДНО АНГАЖОВАЊЕ И ЗАПОШЉАВАЊЕ У ОВЛАСТИ УСЛУЖНИХ И ЗАНАТСКИХ ДЈЕЛАТНОСТИ И РАДНИКА КОЈИ СЕ ВРАЋАЈУ СА РАДА ИЗ ИНОСТРАНСТВА

Члан 29.

Потписници Споразума обавезују се да предузимање мјера ради подстицања и омогућавања развоја услужних и занатских дјелатности у складу са законом и Друштвеним договором.

Члан 30.

Потписници Споразума обавезују се да на основу закона, Друштвеног договора и програма мјера за постепено враћање радника из иностранства и њиховог радног ангажовања у земљи донесу своје програме и друге прописе којима ће се омогућити брже и успјешније запошљавање радника који се враћају с привременог рада из иностранства.

Члан 31.

Ради стварања могућности за бржи развој и веће радно ангажовање и запошљавање потписници Споразума се обавезују да својим прописима и другим мјерама омогуће боље услове за развој у области личног рада средствима рада у својини грађана.

VIII ОВЕЗБЕЂИВАЊЕ УСЛОВА ЗА ПРАЋЕЊЕ ПРИМЈЕНЕ СПОРАЗУМА

Члан 32.

Потписници Споразума сагласни су да у циљу праћења и координације рада на примјени одредба овог Споразума формирају Комисију за праћење и спровођење Споразума (у даљем тексту: Комисија).

Комисију чине пет чланова, које делегирају: Општинско вijeće Савеза синдиката, Општинска конференција ССРН, Општинска конференција Савеза социјалистичке омладине, Вijeće удруженог рада Скупштине општине и Скупштина заједнице за запошљавање.

Чланови Комисије делегирају се на вриједне од двије године. Комисију утврђује Скупштина Заједнице за запошљавање.

Члан 33.

Комисија има предсједника и његовог замјеника.

Предсједник и замјеник бирају се на првој сједници Комисије.

Члан 34.

Комисија обавља нарочито сљедеће послове:

- прати примјену Споразума и објавештава потписнике о стању и проблемима који се односе на његово спровођење,

- даје тумачење Споразума,

- прати нормативну дјелатност потписника на остваривању одредба Споразума,

- сарађује с Одбором самоуправне контроле Заједнице за запошљавање,

- даје предлоге за измјену или допуну Споразума,

- изриче мјере према прекршиоцима Споразума.

Члан 35.

Комисија ради у сједницама.

Рад Комисије је јаван.

Комисија одлучује већином гласова укупног броја чланова и о њеном раду обавезно се води записник.

Члан 36.

Административно-техничке и послове припремања сједница Комисије обавља стручна служба Заједнице за запошљавање.

У циљу праћења примјене овог Споразума његови потписници су обавезни да стручној служби Заједнице за запошљавање доставе нормативна акта о систематизацији послова и радних задатака.

Члан 37.

Комисија је дужна да редовно информише потписнике Споразума о примјени и поштоњању његових одредбала.

Члан 38.

У случају непоштовања одредбала Споразума од стране појединих потписника, Комисија може изрећи сљедећи казне:

- објављивање случаја непоштовања Споразума у средствима јавног информисања,

— покретање иницијативе за утврђивање повреде радне обавезе одговорних радника који су кршили одредбе Споразума,

— покретање иницијативе за политичку одговорност радника који су одлучили или су утицали на доношење одлуке којом су прекршћене одредбе Споразума,

— даје предлог стручној служби Заједнице за запошљавање за подношење пријава надлежном органу Скупштине општине за покретање поступка против прекршиоца одредба Споразума.

АЛТЕРНАТИВА:

— новчаном казном од 10.000 до 25.000 динара казниће се сваки потписник овог Споразума, који прекрши његове одредбе, а одговорно лице новчаном казном од 500 до 1.000 динара.

Члан 39.

Потписници Споразума сагласни су да се у циљу јавног праћења примјене Споразума обезбједи Комисији да путем представа јавног информисања објављивањем у средствима јавног информисања и достављањем потписницима.

X ПОСТУПАК ЗА ДОНОШЕЊЕ, ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ СПОРАЗУМА

Члан 40.

Потписници Споразума сагласни су да Скупштина Заједнице за запошљавање, као носилац посла утврђује Нацрт споразума и ставља га на јавну дискусију објављивањем у средствима јавног информисања и достављањем потписницима. Јавно изјашњавање не може трајати мање од 30 дана.

Члан 41.

Након јавног изјашњавања Скупштина Заједнице обавезна је да размотри дате примједбе, предлоге и мишљења изнесена у јавној дискусији, након чега утврђује предлоге Споразума који се доставља на усвајање.

Члан 42.

Споразум се сматра усвојеним кад је одлучује да томе доније орган самоуправљања овлашћен самоуправним општим актом организације или Заједнице.

Члан 43.

Приступање овом Споразуму врши се доношењем одлуке о приступању након закључивања Споразума и одлука замјењује потпис представника овлашћеног органа.

КОЛЕКТИВ КОМУНАЛНО-СТАМБЕНОГ ПРЕДУЗЕЋА

- ООУР ЗА ИЗГРАДЊУ И ОДРЖАВАЊЕ СТАНОВА
- ООУР ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА
- ООУР КОМУНАЛНЕ СЛУЖБЕ
- ООУР БИРО ЗА УРБАНИЗАМ И ПРОЈЕКТОВАЊЕ
- РАДНА ЗАЈЕДНИЦА ЗАЈЕДНИЧКЕ СЛУЖБЕ

СВИМ СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, РАДНИМ ЉУДИМА И КОЛЕКТИВИМА, БОРЦИМА БОРАЧКИМ И ОСТАЛИМ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ЧЕСТИТАМО

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

УЗ НАЈСРДАЧНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА И У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ЗНАЧАЈНИЈЕ УСПЈЕХЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ.

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ГРАЂАНИМА, БОРАЧКИМ И ОСТАЛИМ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ВЕЛИКИ РЕВОЛУЦИОНАРНИ ПРАЗНИК

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ЗНАЧАЈНИЈЕ УСПЈЕХЕ НА СВИМ ПОЉИМА СТВАРАЛАШТВА И ИЗГРАДЊЕ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ.

- МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА БУДВА I**
- МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА БУДВА II**
- МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА БЕЧИЋИ**
- МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА СВЕТИ СТЕФАН**
- МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА ПЕТРОВАЦ**

ЧЕСТИТАМО НАЈСРДАЧНИЈЕ СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, БОРЦИМА ОСЛОВОДИЛАЧКОГ РАТА И НАРОДУ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ РЕПУБЛИКЕ ЦРНЕ ГОРЕ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА ТОМ ВЕЛИЧАНСТВЕНОМ СЛАВЉУ БОРБЕ ЗА СЛОВОДУ И ЉЕПШИ ЖИВОТ ПРИДРУЖЕ ПРАЗНИКЕ НОВИХ РАДНИХ ПОВЛЕДА

**ИНДУСТРИЈА ПИВА И БЕЗАЛКОХОЛНИХ ПИЋА, ООУР „КОМЕРЦТРАНС“
ЈУР ПРОДАЈНИ ЦЕНТАР БУДВА**

YUGOTOURS

VAŠA AGENCIJA NA VAŠEM RASPOLAGANJU

СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА, КОЛЕКТИВИМА, ГРАЂАНИМА И ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА СР ЦРНЕ ГОРЕ НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

ОБРАТИТЕ НАМ СЕ ЗА СВЕ ИНФОРМАЦИЈЕ ОКО ПУТОВАЊА У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ

Pušnička agencija preduzeća
GENERAL EXPORT
OOUR GENEX TURIST
82000 Budva, B. Jovanovića b.b.
Telefoni: (082) 82-115 | 82-001
Telex: 61102

КОЛЕКТИВ ЦЕНТРА ЗА ПРОТИВПОЖАРНУ ЗАШТИТУ — БУДВА

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТА СВИМ ГРАЂАНИМА НАШЕ ОПШТИНЕ, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА ЊЕГОВО СЛАВЉЕ БУДЕ ЈОШ ЈЕДАН ПОДСТРЕК У БОРБИ ЗА ИЗГРАДЊУ НАШЕ ДОМОВИНЕ — САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Ватрогасци стижу кад су најпотребнији

**САМОУПРАВНА ИНТЕРЕСНА ЗАЈЕДНИЦА
ЗА ИЗГРАДЊУ И УРЕЂЕЊЕ ОПШТИНЕ**

И

**ЗАВОД ЗА ИЗГРАДЊУ И УРЕЂЕЊЕ ОПШТИНЕ
БУДВА**

НАЈИСКРЕНИЈЕ ЧЕСТИТА СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА, КОЛЕКТИВИМА И ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ БОЉЕ УСПЈЕХЕ

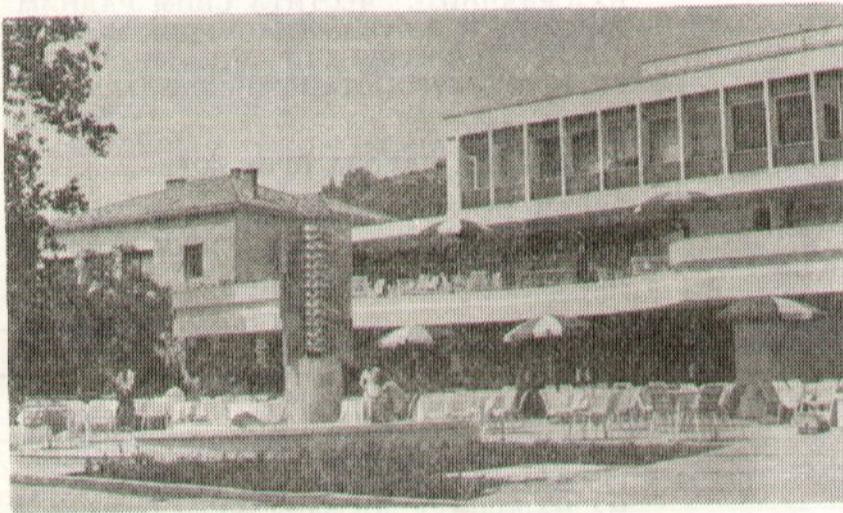
ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

**ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА ССРН
ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА СК
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ
ОПШТИНСКИ ОДБОР СУБНОР
ОПШТИНСКО ВИЈЕЋЕ САВЕЗА СИНДИКАТА
САВЕЗ РЕЗЕРВНИХ ВОЈНИХ СТАРЂЕШИНА
ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА ССО
КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ДРУШТВЕНУ АКТИВНОСТ ЖЕНА**

СВИМ ГРАЂАНИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, МЈЕСНИМ ЗАЈЕДНИЦАМА, ДЕЛЕГАЦИЈАМА И ДЕЛЕГАТИМА СА ПОДРУЧЈА ОПШТИНЕ БУДВА НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО ВЕЛИЧАНСТВЕНИ ПРАЗНИК БОРБЕ ЗА СЛОБОДУ САМОУПРАВНУ СОЦИЈАЛИСТИЧКУ ДОМОВИНУ

**ТРИНАЕСТИ ЈУЛ
— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА**

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА ЊЕГОВО ПРАЗНОВАЊЕ БУДЕ ЈОШ ЈЕДАН ПОДСТРЕК ДА ПОСТИЖЕМО ЈОШ ЗНАЧАЈНИЈЕ РЕЗУЛТАТЕ НА СВИМ ПОЉИМА СТВАРАЛАШТВА.

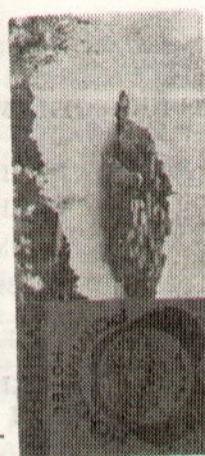
Ресторан „Сунце“

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТА СВИМ ТРУДБЕНИЦИМА И ГРАЂАНИМА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ, СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА СВИЈЕТЛИ ПРАЗНИК НАШЕ РЕВОЛУЦИЈЕ СА ИСКРЕНИМ ЖЕЉАМА ДА ВЕЋ ИЗВОЈЕВАНИМ РАДНИМ ПОВЈЕДАМА ПРИДРЖУЈУЈУ ЈОШ ВЕЋЕ УСПЈЕХЕ У ИЗГРАДЊИ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Плаже су препуне
„ЗЛАТНИ ГЛОБУС“ је једно од значајних признања највеће туристичке организације у нашој земљи

„ЗЛАТНИ ГЛОБУС“ је једно од значајних признања највеће туристичке организације у нашој земљи
ВЕЛИЧАНСТВЕНИ ПРАЗНИК БОРБЕ ЗА СЛОБОДУ

**ТРИНАЕСТИ ЈУЛ
— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА**

ЧЕСТИТАМО

СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА, КОЛЕКТИВИМА, ГРАЂАНИМА, БОРЦИМА ОСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА, ВОРАЧКИМ И ОСТАЛИМ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УЗ НАЈСРДАЧНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА ТОМ СЛАВЉУ РЕВОЛУЦИОНАРНЕ БОРБЕ ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА ПРИДРЖЕ ПРАЗНОВАЊЕ НОВИХ РАДНИХ ПОВЈЕДА НА СВИМ ПОЉИМА СТВАРАЛАШТВА

MONTENEGROTURIST

„Славија“ — први хотел изграђен на Словенској плажи

MONTENEGROTURIST

OUR "SLOVENSKA PLAŽA"

81310 BUDVA

TELEFONI: DIRECTOR 82-118, SEKRETAR 82-118, N. "INTERNATIONAL" 82-054, N. "ADRIATIC" 82-150, N. "SLAVIJA" 82-222

N. "PLAZA" 82-033, PROGJA 82-024 TELEX 41183 YU AVILA — BUDVA TEKUCI RACUNI: 30710-1-3442

СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, РАДНИМ КОЛЕКТИВИМА, УЧЕСНИЦИМА НАРОДНО-ОСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА, БОРАЧКИМ И ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО ВЕЛИКИ ПРАЗНИК

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА ГА ДОЧЕКАЈУ И ПРОСЛАВЕ ЗАЈЕДНО СА НОВИМ РАДНИМ ПОБЛЕДАМА У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

БОКЕЉСКА БАНКА — КТОР СА ЕКСПОЗИТУРОМ У БУДВИ И ПОСЛОВНИЦОМ У ПЕТРОВЦУ НА МОРУ

СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА СЛАВЉИМА СЛОБОДУ ПРИДРУЖУЈУ ПРАЗНИКЕ НОВИХ РАДНИХ ПОБЛЕДА ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТА

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

СВИМ ШТЕДИШАМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, КАО И СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА

ЕКСПОЗИТУРА ОБАВЉА СВЕ БАНКАРСКЕ ПОСЛОВЕ: ПРИМА ДИНАРСКЕ И ДЕВИЗНЕ УЛОГЕ НА ШТЕДЊУ, ОТВАРА ТЕКУЋЕ И ЖИРО-РАЧУНЕ И ДАЈЕ ПОТРОШАЧКЕ КРЕДИТЕ

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО ВЕЛИКИ ПРАЗНИК БОРБЕ ЗА СЛОБОДУ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

СВИМ КОЛЕКТИВИМА, ШТЕДИШАМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, БОРЦИМА, БОРАЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА СР ЦРНЕ ГОРЕ

ПРИМОРСКА БАНКА — БАР ПОСЛОВНИЦА БУДВА

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА И КОЛЕКТИВИМА, ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, ШКОЛАМА, УЧЕНИЦИМА, НАСТАВНОМ ОСОБЉУ, СПОРТИСТИМА И СПОРТСКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УЗ НАЈСРДАЧНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА И ОВО СВЕНАРОДНО СЛАВЉЕ УВЕЛИЧАЈУ НОВИМ РАДНИМ ПОБЛЕДАМА У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

СИЗ ОСНОВНОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА
СИЗ НАУКЕ И КУЛТУРЕ
СИЗ ФИЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

ВЕЛИЧАНСТВЕНИ ПРАЗНИК БОРБЕ ЗА СЛОБОДУ И БОЈИ ЖИВОТ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО РАДНОМ НАРОДУ И СВИМ ГРАЂАНИМА СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ РЕПУБЛИКЕ ЦРНЕ ГОРЕ СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА ГА ПРОСЛАВЕ СА НОВИМ РАДНИМ ПОБЛЕДАМА У БОРБИ ЗА ИЗГРАДЊУ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

Немира
ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА УВОЗ - ИЗВОЗ ПРОИЗВОДЊИ И УНУТРАШЊИ ПРОМЕТ — БЕОГРАД
ОУР — ПРОИЗВОДЊА СРЕДСТВА ЗА ЗАШТИТУ БИЛЈА,
ПРЕРАДУ ДРУГИХ ХЕМИКАЛИЈА И НЕМЕТАЛА — ПЕТРОВАЦ НА МОРУ
TELEFON: 062-85-106, TELEGRAM: „HEMPRO“ TEKUĆI RACUN 20710-1-523 SDK BUDVA

КОЛЕКТИВ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „МИРКО СРЕЗИТИЋ“ — ПЕТРОВАЦ

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТА СВОЈИМ УЧЕНИЦИМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ БОРЦИМА НОР И БОРАЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

ВЕЛИЧАНСТВЕНИ ПРАЗНИК БОРБЕ ЗА СЛОБОДУ СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА РЕВОЛУЦИОНАРНИМ СЛАВЉИМА ПРИДРУЖУЈУ ПРАЗНИКЕ РАДНИХ ПОБЛЕДА

КОЛЕКТИВ ООУР „ЈАДРАН“ ТРГОВИНА — БУДВА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТА СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА БУДВЕ, КАО И СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, БОРЦИМА И БОРАЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

ВЕЛИЧАНСТВЕНИ ПРАЗНИК БОРБЕ ЗА СЛОБОДУ СА ЖЕЉАМА ДА ГА ПРОСЛАВЕ СА НОВИМ РАДНИМ ПОБЛЕДАМА

ЧЕСТИТАМО ОД СВЕГ СРЦА СВИМ НАШИМ ГРАЂАНИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, БОРЦИМА НАРОДНОСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА, БОРАЧКИМ И ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, МЕДИЦИНСКИМ РАДНИЦИМА И УСТАНОВАМА, КАО И СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА ГА ДОЧЕКАЈУ И ПРОСЛАВЕ У ДОБРОМ ЗДРАВЉУ И ВЕДРОМ РАСПОЛОЖЕЊУ И ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ И ЗНАЧАЈНИЈЕ УСПЛЕХЕ

КОЛЕКТИВ ДОМА ЗДРАВЉА — БУДВА

POLJOPRIVREDNO INDUSTRIJSKI KOMBINAT
КОМБИНАТИ ИНДУСТРИЈАЛ ВУЈОВЕСОР
ПРИШТИНА — PRISHTINA
Pošt. fah. 27
YUGOSLAVIA

ПРОДАВНИЦЕ БУДВА

— АДМИНИСТАТИВНО-АДМ. АДМИНИСТИРУЈУЋИ ОДЈЕЛ
— РЕПУБЛИЧКИ ОДЈЕЛ

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИМАО ВЕЛИЧАНСТВЕНИ ПРАЗНИК НАШЕ РЕВОЛУЦИЈЕ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА, БОРАЧКИМ И ОСТАЛИМ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, КАО И КОЛЕКТИВИМА У НАШОЈ РЕПУБЛИЦИ УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ И ЗНАЧАЈНИЈЕ УСПЛЕХЕ НА СВИМ ПОЉИМА СТВАРАЛАШТВА

MONTENEGROTURIST

OOUr 'AVALA-BEĆIĆ'

TELEFONI: 002-82-104, 002-82-009, 002-82-182, 002-82-217, 002-82-297, 002-82-289, 002-82-346.
TELEK: 21010-501-3075, GOK BUDVA

— АДМИНИСТАТИВНО-АДМ. АДМИНИСТИРУЈУЋИ ОДЈЕЛ
— РЕПУБЛИЧКИ ОДЈЕЛ

КОЛЕКТИВ ОOUР „АВАЛА“ — БУДВА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИМАО СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, РАДНИМ КОЛЕКТИВИМА, ГРАЂАНИМА, БОРАЧКИМ И ОСТАЛИМ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА ВЕЛИЧАНСТВЕНИ ПРАЗНИК БОРБЕ ЗА СЛОВОДУ И ЉЕПШИ ЖИВОТ УВЕЛИЧАЈУ СЛАВЉИМА НОВИХ РАДНИХ ПОБЛЕДА У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИМАО САВЕЗУ УДРУЖЕЊА БОРАЦА НАРОДНО-СЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА, РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА СР ЦРНЕ ГОРЕ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

СА НАЈИСКРЕНИЈИМ ЖЕЉАМА ДА ТАЈ ВЕЛИЧАНСТВЕНИ ПРАЗНИК БОРБЕ ЗА СЛОВОДУ ПРОСЛАВЕ НОВИМ РАДНИМ ПОБЛЕДАМА У ИЗГРАДЊИ ЉЕПШЕГ И СРЕЋНИЈЕГ ЖИВОТА

ОOUР „ПАЛАС“ — ПЕТРОВАЦ

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИМАО БОРЦИМА, БОРАЧКИМ И ОСТАЛИМ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА СР ЦРНЕ ГОРЕ ВЕЛИКИ РЕВОЛУЦИОНАРНИ ПРАЗНИК

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ЗНАЧАЈНИЈЕ РАДНЕ ПОБЛЕДЕ

ЗАЈЕДНИЦА ЗА ОДМОР РАДНИКА
КОСОВА КАМП „КАМЕНОВО“

СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА И КОЛЕКТИВИМА, БОРЦИМА И БОРАЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, КАО И ГРАЂАНИМА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ ЧЕСТИМАО ВЕЛИКИ ПРАЗНИК НАРОДНЕ РЕВОЛУЦИЈЕ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА ГА ДОЧЕКАЈУ И ПРОСЛАВЕ У ДОБРОМ ЗДРАВЉУ И РАСПОЛОЖЕЊУ, СЛАВЕЋИ ИСТОВРЕМЕНО НОВЕ РАДНЕ ПОБЛЕДЕ У ИЗГРАДЊИ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ СР ЦРНЕ ГОРЕ ОOUР ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА „БУДВА“

КОЛЕКТИВ ОOUР „СВЕТИ СТЕФАН“

ЧЕСТИМАО СВИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА УЗ НАЈБОЉЕ ЖЕЉЕ ЗА ДАЉИ ПРОЦВАТ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

ВЕЛИЧАНСТВЕНИ ПРАЗНИК НАШЕ РЕВОЛУЦИОНАРНЕ БОРБЕ

**КОЛЕКТИВ БЕОГРАДСКЕ ИНДУСТРИЈЕ МЕСА
АНДУА — "АЛАНА" „СЛАВИЈА“ ТД**

ПРОДАЈНА МРЕЖА БУДВА — ПЕТРОВАЦ

СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА, КОЛЕКТИВИМА, ГРАЂАНИМА — ЛВОЛИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА СР ЦРНЕ ГОРЕ ЧЕСТИТАМО ОД СВЕГ СРЦА ВЕЛИКИ РЕВОЛУЦИОНАРНИ ПРАЗНИК

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА И У БУДУЋЕМ РАДУ ПРАЗНИЦИМА БОРБЕ ЗА СЛОБОДУ ПРИДРЖУЈУ СЛАВЉА СВЕ ЗНАЧАЈНИХ ПОБЈЕДА НА СВИМ ПОЉИМА СТВАРАЛАШТВА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА, КОЛЕКТИВИМА, ГРАЂАНИМА И ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА СР ЦРНЕ ГОРЕ ПРЕДСТОЈЕЋИ ПРАЗНИК РЕВОЛУЦИЈЕ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ НОВЕ И СВЕ ВЕЋЕ УСПЈЕХЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ ДОМОВИНЕ

**КОЛЕКТИВ ДОМА ОДМORA „БУДВА“
СА ОДМАРАЛИШТИМА „БУДВА“, „ПАРК“ И
„ПЕТКО МИЉЕВИЋ“**

ЧЕСТИТАМО СВИМ БОРЦИМА НАРОДНО-ОСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА, БОРАЧКИМ И ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ НАСТУПАЈУЋИ ПРАЗНИК БОРБЕ ЗА СЛОБОДУ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА ТОМ ВЕЛИЧАНСТВЕНОМ СЛАВЉУ ПРИДРЖЕ ТРИЈУМФЕ НОВИХ РАДНИХ ПОБЈЕДА У ИЗГРАДЊИ ЉЕПШЕГ ЖИВОТА И СРЕЋНИЈЕ БУДУЋНОСТИ СВИХ НАШИХ НАРОДНОСТИ

**КОЛЕКТИВ ПРИРОДНОГ ЉЕЧИЛИША РВИ „ПАЛАС“
ООУР „ЛУЧИЦЕ“ ПЕТРОВАЦ НА МОРУ**

КОЛЕКТИВ ОДМАРАЛИШТА „13. Мај“

БЕЧИЋИ

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА СВА РЕВОЛУЦИОНАРНА СЛАВЉА ПРАЗНУЈУ С НОВИМ РАДНИМ ПОБЈЕДАМА

СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА И КОЛЕКТИВИМА, УЧЕСНИЦИМА НАРОДНО-ОСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА И БОРАЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, КАО И СВИМ ГРАЂАНИМА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ ЧЕСТИТА

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

УЗ НАЈСРДАЧНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ УСПЈЕХЕ И РЕВОЛУЦИОНАРНЕ БОРБЕ ДОЧЕКУЈУ СА СВЕ ЗНАЧАЈНИЈИМ УСПЈЕСИМА У ИЗГРАДЊИ БОЉЕГ И ЉЕПШЕГ ЖИВОТА

ZITOKOMBINAT

PREDUZECJE ZA PROMET I PREGADU ZITARICA NA VELIKO I MALO
GABONAFELDOLGOZÓ Kft - ES MAGYARENKEBŐLMI VÁLLALAT • BÁCSKA TÖRÖL

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА — ПОТРОШАЧИМА НАШИХ ПРОИЗВОДА, БОРАЧКИМ И ОСТАЛИМ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА И СВИМ ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НА ПОДРУЧЈУ СР ЦРНЕ ГОРЕ

ООУР ПАРНА ПЕКАРА — БУДВА

УЗ НАЈСРДАЧНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ УСПЈЕХЕ И РЕВОЛУЦИОНАРНА СЛАВЉА ПРАЗНУЈУ СА НОВИМ РАДНИМ ПОБЈЕДАМА У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ ЧЕСТИТАМО

**КОЛЕКТИВ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „СТЈЕПАН
МИТРОВ ЉУБИША“ — БУДВА**

ЧЕСТИТА НАЈСРДАЧНИЈЕ СВИМ СВОЈИМ УЧЕНИЦИМА, ЂАЧКИМ РОДИТЕЉИМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА ПРАЗНИЦИМА РЕВОЛУЦИЈЕ ПРИДРЖУЈУ СЛАВЉА НОВИХ РАДНИХ ПОБЈЕДА

КОЛЕКТИВ ООУР „ЈАДРАНТУРИСТ“ БУДВА
НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТА СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, КОЛЕКТИВИМА, ГРАЂАНИМА, БОРЦИМА НАРОДНО-ОСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА, БОРАЧКИМ И ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ УСПЈЕХЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА И У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ И ЗНАЧАЈНИЈЕ УСПЈЕХЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА, КАО И СВИМ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА У НАШОЈ РЕПУБЛИЦИ

КОЛЕКТИВ „ЗЕТА-ФИЛМА“ — БУДВА

**ЗДРУЖЕНА АПОТЕКАРСКА УСТАНОВА
„ЦРНА ГОРА“ — ООУР НАРОДНА АПОТЕКА „БУДВА“**

СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, РАДНИМ КОЛЕКТИВИМА, МЕДИЦИНСКИМ РАДНИЦИМА И УСТАНОВАМА, БОРЦИМА И БОРАЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, КАО И СВИМ НАШИМ ГРАЂАНИМА НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТА

**ТРИНАЕСТИ ЈУЛ —
ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА**

УЗ НАЈСРДАЧНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА ГА ДОЧЕКАЈУ И ПРОСЛАВЕ КАКО ТО ДОЛИКУЈЕ ВЕЛИЧАНСТВЕНОМ ПРАЗНИКУ ПОЧЕТКА БОРБЕ ЗА СЛОВОДУ

САМОУПРАВНА ИНТЕРЕСНА ЗАЈЕДНИЦА СОЦИЈАЛНЕ И ДЈЕЧЈЕ ЗАШТИТЕ И ОСНОВНА ЗАЈЕДНИЦА ЗДРАВСТВЕНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ РАДНИКА И ЗЕМЉОРАДНИКА

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАЈУ СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА, САВЕЗУ УДРУЖЕЊА БОРАЦА НАРОДНООСЛОВОДИЛАЧКОГ РАТА И ОСТАЛИМ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ВЕЛИЧАНСТВЕНИ ПРАЗНИК НАШЕ РЕВОЛУЦИЈЕ

**ТРИНАЕСТИ ЈУЛ
— ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ**

СА НАЈВОЉИМ ЖЕЉАМА ДА ПРАЗНИЦИМА БОРБЕ ЗА СЛОВОДУ ПРИДРУЖУЈУ СЛАВЉА НОВИХ РАДНИХ ПОВЈЕДА

**ТРИНАЕСТИ ЈУЛ
— ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ**

ЧЕСТИТАМО ОД СВЕГ СРЦА СВИМ БОРЦИМА НАРОДНООСЛОВОДИЛАЧКОГ РАТА, БОРАЧКИМ И ОСТАЛИМ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА СР ЦРНЕ ГОРЕ УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ ПОВЈЕДЕ НА СВИМ ПОЉИМА СТВАРАЛАШТВА

ПОСЛОВНИЦА БУДВА

**ТУРИСТИЧКИ САВЕЗ ОПШТИНЕ СА
ДРУШТВИМА У БУДВИ, БЕЧИЋИМА,
СВЕТОМ СТЕФАНОУ И ПЕТРОВЦУ НА
МОРУ**

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТА СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, БОРАЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА И БОРЦИМА НАРОДНООСЛОВОДИЛАЧКОГ РАТА, КАО И СВИМ ГРАЂАНИМА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ ВЕЛИЧАНСТВЕНИ ПРАЗНИК БОРБЕ ЗА СЛОВОДУ И СРЕЋАН ЖИВОТ

**ТРИНАЕСТИ ЈУЛ —
ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА**

КОЛЕКТИВ ООУР „МОГРЕН“ — БУДВА

СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА, КОЛЕКТИВИМА, ГРАЂАНИМА, БОРЦИМА НАРОДНО-ОСЛОВОДИЛАЧКОГ РАТА И ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТА

**ТРИНАЕСТИ ЈУЛ
— ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ**

ВЕЛИЧАНСТВЕНИ ПРАЗНИК БОРБЕ ЗА СЛОВОДУ СА ЖЕЉАМА ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ЗНАЧАЈНИJE РЕЗУЛТАТЕ

НА КРАЈУ ФУДБАЛСКОГ ПРВЕНСТВА

„Петровац“ - други „Могрен“ - у средини табеле

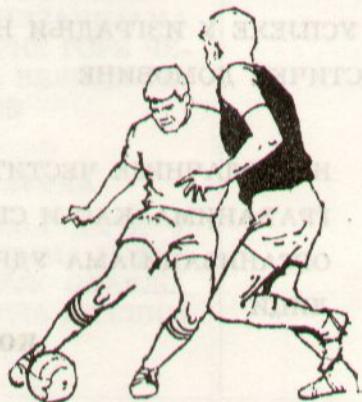
Фудбалско првенство Црне Горе је завршено. Наша представници у лиги „Петровац“ и „Могрен“ постигли су резултате којими можемо бити потпуно задовољни. У овој такмичарској години „Петровац“ је остварио друго место и вице-шампионску титулу, што представља изврстан успех. На првенственој табели иза Пе-

ло на страни било у Петровцу. Ту је, наравно, и агилни председник клуба др **Војислав Франчићевић**, ријетки зајубљеник у фудбал, који је непрестано био уз фудбалере, свесрдно их помажући у свему.

„Петровац“ је играо веома добро током цијelog првенства. Војо Гардашевић, тренирао је фудбалере и два пута дневно иако живи у Титограду и морао је путовати. Овај примјерни радник и стручњак знао је да правилно процијени сваког противника, одреди тактику и мотивише фудбалере за борбу. И успјеси нијесу изоставали, упркос томе што овај тим нема ни основне уговоре за рад. Као што је поznato, терен у Петровцу је најгори у Црној Гори и већ опасан за игру, не постоје сљачионице, клуб кубури са средствима, па се дешава да се једва покупи новац како би биле плаћене судије за утакмицу.

— Могу рећи да су за овај успех заслужни прије свега фудбалери и управа клуба на челу са др Франчићевићем — рекао нам је Војо Гардашевић. — Радили смо доста. Иако аматери, фудбалери су се, према тренингу, односили врло професионално, а такође и према игри. Да је било бољих услова за рад и да смо на неким утакмицама освојили бодове, који су олако препуштени противницима, можда бисмо освојили прво место. Ипак, ово што је постигнуто треба да задовољи, јер су бодови извођени у фер и спорској борби. „Петровац“ сада има екипу која је састављена од искусних фудбалера и која ће и у наредном првенству бити тврд орах за све противнике.

Прије почетка првенства Будвани су убрајани у главне фаворите за највиши пласман, али нијесу успјели да то оправдају. Истина, било је веома добрих игара и уђе дљивих победа, али и доста пораза, тако је да „Могрен“ на крају првенства заузео место у средини табеле. Такав пласман није за потицања, поготово ако се има у виду да је конкуренција била изузетно јака и да је

лигу напустило, чак, пет екипа.

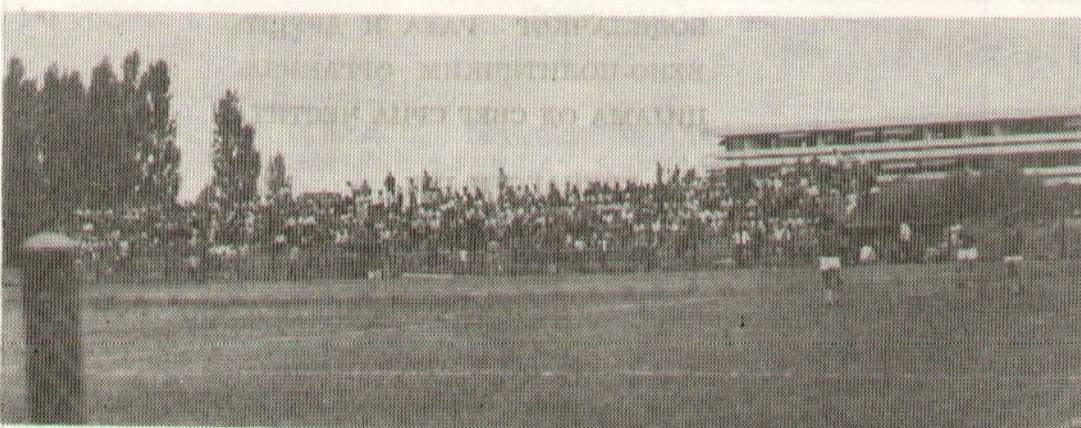
„Могрен“ је осцилирао током првенства и игром и резултатима. Послије добре игре и побједе, сlijedilo је блиједо играња и пораз, што навијачи овог клуба нијесу могли да схвате и прихвате. Веома важни бодови изгубљени су на домаћем терену, тако да је „Могрен“ једно вријеме био у ситуацији да се бори за опстанак у лиги. Но, схвативши сву тежину ситуације у којој су се нашли, фудбалери су под руководством тренера Станчића заиграли много боље и на вријеме побјегли из опасне зоне.

„Могрен“ је састављен од веома добрих појединача које би пожељела свака кипа. У тиму играју искусни бивши друголигашки фудбалери као што су Перовић, Вујовић, Пејовић, Калезић, као и млади и полетни Иванић, Филиповић, Станковић и остали пред којима је лијепа будућност. Дакле, спој искustva и младости треба да у наредном првенству да дали боље резултате. Наравно, ако се буде више и озбиљније радио и изгарало на терену. Јер, управо многи бодови су изгубљени баш за то што није билоовољног ангажовања сваког појединца и што фудбалери нијесу редовно посећивали тренинге и марљиво вježbali.

С. Грегорић

тровчана пласирале су се та које добре екипе као што су бивши друголигаши „Титоград“, „Искра“ и „Котор“, за тим „Зета“, „Текстилац“ и друге.

Чини се да је за изузетан успех ове екипе веома заједнички, прије свих, тренер **Војо Гардашевић**, који петровачке фудбалере води од почетка првенства, затим фудбалери који су давали максимум на врло тешким утакмицама, које су се играле би-

На игралишту

ЗДРАВСТВЕНО ПРОСВЕЋИВАЊЕ

СУНЧАЊЕ

ОДУВИЈЕК СЕ СУНЦЕ СМАТРАЛО извором живота на земљи, а повољно дејство његових зрака на здравље човјека од огromnog је значаја. Они смањују болове код реуматских болесника. Онима који пате од болова кичме и ишијаса такође помаже сунце. Оно утиче на повећање имунобиолошких спо собности организма, доприносе повећању његове отпорности према инфекцијама. Ултравјубичасти сунчеви зраци врше код мале дјеце продукцију витамина D и штите од ракитиса. За неке кожне болести, као што су екземи и псоријаза, сунчање је од великог значаја. Код шкрофулозе на врату и код дјеце с повећаним лимфним жлездама на врату, сунчање је, такође, веома дјелотворно. Све ове чињенице јасно говоре да је сунчање корисно и потребно.

Излагање тијела сунцу мора бити рационално и контролисано, јер претjerano сунчање може штетити здрављу. Не треба се сунчati одједном више часова, већ првих дана само неколико минута и то вријеме сваког дана за по неколико минута повећавати. Супротно поступање ствара непријатности, односно јављају се опекотине које, у изјесним случајевима могу бити и врло опасне. Нарочито страдају дјеца и старије особе.

Свакодневно искуство показује да сунчева светлост не утиче на све људе подједнако. Постоји znatan број особа оба пола и свих животних узраса које су на сунчеву светлост алергичне (преосјетљive), а тај број се из године у годину повећава, сразмјерно повећању алергичних реакција. У таквим случајевима јављају се по кожи јаке упалне и алергичне промјене, и то најприје на мјестима која нису заштићена одјећом, а могу захватити и читаво тијело. Тада је, свакако, потребно посавјетовати се с љекаром. Исто тако, има случајева када је сунчање потпуно забрањено. Болесницима који болују од активне плућне туберкулозе, пелагре још неких кожних болести сунчање није дозвољено. У погледу сунчања треба да буду обазриви сви тежи срчани болесници, као и они који имају висок крвни притисак. Особама које пате од јако проширења вена на ногама, као и неким нервним болесницима, предлаже се, такође, опрезност и консултација с љекаром.

Др Војислав ФРАНИЋЕВИЋ

Филм о нашим љепотама

Филмска екипа из Прага почела је снимање филма о Црногорском приморју, који ће имати пропагандно-туристички карактер. Чехословачки синдикат, који финансира овај пројекат, жели да своје раднике упозна с љепотама и туристичким могућностима јужне јадранске обале. Као што је познато,

дуж црногорске обале постоји приличан број одмаралишта чехословачких туриста.

Главни кадрови овог филма који ће се у наставцима приказивати у Чехословачкој биће снимљени у Светом Стефану, Бечићима, Будви, Котору и Тивту.

Г.

Вук саставио

Виноград не иште молитве, него мотике.

У задње се нема рашта ни у цркву ходити.

Кад би трговац свагда добивао, не би се звао трговац, него добивалац.

Сам чоек није добар ни на вагану. Ако не можемо како хоћемо, а ми ћемо како можемо.

Кад је војску војевати онда се виче: камо јунак Краљевићу Марко? А кад је шићар дијелити, говоре му: Откуда си, незнана делијо.

Удри боже кривога, а прави је одавно погинуо.

Покрај суха дрвета и зелено изгори.

Игла кроз злато и сребро пролази, па је опет гола.

Од зле ћуди нема већега зла на свијету.